Broszura informacyjna MiFID

wersja obowiązująca od dn. 07.11.2026 r.

SPIS TREŚCI

I. Informacje o firmie inwestycyjnej, usługach inwestycyjnych, instrumentach finansowych oraz ryzykach 2

1 Wprowadzenie 2

2 Informacje o firmie inwestycyjnej UniCredit Polska 2

3 Usługi inwestycyjne świadczone przez UniCredit Polska 2

4 Kategoryzowanie klientów 3

5 Instrumenty finansowe 3

6 Ryzyka związane z usługami maklerskimi 28

7 Sprzedaż krzyżowa 28

8 Usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych 28

9 Profil inwestycyjny, cele zarządzania i strategia inwestycyjna 29

10 Sposób zarządzania i ryzyko związane z podejmowaniem decyzji inwestycyjnych 29

11 Wycena instrumentów finansowych i obliczanie wyników portfela 29

12 Wartości referencyjne 30

13 Instrumenty finansowe, rodzaje transakcji i ograniczenia inwestycyjne 30

14 Powierzanie czynności podmiotom trzecim 30

15 Blokady aktywów, potrącenie i zaspokajanie należności Banku 32

16 Zabezpieczenia ustanawiane przez klienta 32

17 Części ułamkowe instrumentów finansowych w zarządzanych portfelach 33

18 Właściwe systemy gwarantowania i system rekompensat dla inwestorów 33

19 Rachunki typu omnibus 33

20 Ogólny opis polityki przeciwdziałania konfliktom interesów 35

21 Obowiązki Klienta 35

II. Ujawnienie kosztów i opłat ex-ante dla usługi samodzielnego inwestowania 36

III. Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta 39

IV. Ujawnienia dotyczące zrównoważonego rozwoju w sektorze usług finansowych oraz taksonomii dla usługi zarządzania portfelami instrumentów finansowych 46

Załącznik nr 1 do Broszury informacyjnej MiFID Informacja na temat warunków udostępniania klientom usług w ramach sprzedaży krzyżowej 48

I. Informacje o firmie inwestycyjnej, usługach inwestycyjnych, instrumentach finansowych oraz ryzykach

1 Wprowadzenie

1.1 Niniejszy dokument przedstawia klientom i potencjalnym klientom UniCredit S.p.A., prowadzącego działalność w Polsce poprzez swój oddział UniCredit S.p.A. Spółka Akcyjna II Oddział w Polsce (dalej „**UniCredit Bank**", "**UniCredit Polska**", „**UniCredit**" lub „**my**"), kluczowe informacje dotyczące naszej instytucji, świadczonych usług inwestycyjnych (maklerskich), powiązanych z nimi kosztów oraz ryzyk związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe.

1.2 Zobowiązujemy się do działania w sposób przejrzysty i w najlepszym interesie naszych klientów. Niniejsza Broszura ma na celu pomóc Państwu w podejmowaniu świadomych decyzji finansowych oraz w zrozumieniu Państwa praw i obowiązków. Należy się z nią zapoznać łącznie z Umową, Regulaminem, Tabelą opłat i prowizji danej usługi, oraz dalszymi dokumentami i/lub informacjami, które zostały Państwu przekazane lub udostępnione. Niniejszy dokument został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z Dyrektywą 2014/65/EU w sprawie rynków instrumentów finansowych ("**MiFID II**").

2 Informacje o firmie inwestycyjnej UniCredit Polska

2.1 UniCredit S.p.A. to włoska instytucja kredytową z siedzibą pod adresem Piazza Gae Aulenti 3, 20154 Mediolan, Włochy, i zarejestrowana w rejestrze handlowym Camera di commercio Milano Monza Brianza Lodi pod numerem VAT IT 00348170101.

2.2 Działalność w Polsce prowadzona jest poprzez oddział: UniCredit S.p.A. Spółka Akcyjna II Oddział w Polsce, z siedzibą pod adresem: ul. Dobra 40, 00-344 Warszawa, na podstawie notyfikacji paszportowej obejmującej m.in. usługi inwestycyjne.

2.2.1 **Zezwolenie**: Oświadczamy, że UniCredit S.p.A. posiada licencję Banku Włoch (Banca d'Italia) i Europejskiego Banku Centralnego (z siedzibą pod adresem Sonnemannstrasse 20, 60314 Frankfurt nad Menem, Niemcy) jako instytucja kredytowa. UniCredit S.p.A. jest wpisana do Rejestru Banków na podstawie art. 13 Dekretu legislacyjnego nr 385 z dnia 1 września 1993 r. (włoskiego Prawa bankowego) oraz do Rejestru Grup Bankowych pod numerem 2008.1.

2.2.2 **Nadzór regulacyjny:** UniCredit S.p.A. podlega nadzorowi Europejskiego Banku Centralnego (EBC) oraz właściwych organów nadzoru: Banku Włoch (Banca d'Italia) oraz Narodowej Komisji ds. Spółek i Giełdy (Commissione Nazionale per le Società e la Borsa). W odniesieniu do działalności polskiego oddziału: UniCredit S.p.A. Spółka Akcyjna II Oddział w Polsce, określone środki nadzorcze posiada także Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) z siedzibą pod adresem ul. Piękna 20,00-549 Warszawa.

2.2.3 **Nasza misja:** Zapewnienie płynnych, uczciwych i przejrzystych usług bankowych i inwestycyjnych.

2.2.4 **Dane adresowe:** ul. Dobra 40, 00-344 Warszawa.

2.2.5 **Strona internetowa**: www.unicredit.pl

2.2.6 **Język komunikacji z klientami**: Możesz kontaktować się z nami w języku polskim lub angielskim. Wszelkie dokumenty i informacje będziemy wysyłać do Ciebie w języku polskim. Dokumenty, które do nas dostarczasz muszą być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

2.2.7 **Kanały komunikacji**: kanały komunikacji zostały szczegółowo określone w umowie o świadczenie usług maklerskich (samodzielne inwestowanie) oraz w umowie o świadczenie usług maklerskich (zarządzanie portfelami) (aplikacja, serwis transakcyjny – po jego uruchomieniu, o czym Cię poinformujemy, strona internetowa, e-mail, telefon, poczta, placówki).

3 Usługi inwestycyjne świadczone przez UniCredit Polska

3.1 Zapewniamy Państwu dostęp do globalnych rynków finansowych, świadcząc następujące usługi inwestycyjne:

3.1.1 pakiet usług umożliwiających **samodzielne inwestowanie**, obejmujący:

a. usługę wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,

b. usługę przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,

c. usługę prowadzenia rachunku inwestycyjnego, oraz

d. usługę wymiany walutowej, w przypadku gdy jest to związane z usługami wskazanymi powyżej,

e. w ramach którego za pośrednictwem aplikacji umożliwiamy Państwu samodzielne inwestowanie m.in. w akcje spółek giełdowych, fundusze typu ETF (exchange-traded funds), ETC (exchange-traded commodities), jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

3.1.2 usługę **zarządzania portfelami** instrumentów finansowych polegającą na podejmowaniu i realizacji decyzji inwestycyjnych na rachunek klienta, w ramach środków pieniężnych i instrumentów finansowych pozostawionych nam do dyspozycji. Decyzje inwestycyjne będziemy podejmować zgodnie z profilem inwestycyjnym klienta działając w jego najlepszym interesie, zgodnie z wybraną strategią inwestycyjną. Zawierając umowę o usługę zarządzania portfelami, klient udziela Bankowi pełnomocnictwa z prawem substytucji na rzecz pracowników Banku do wykonywania czynności związanych z zarządzaniem portfelem zrzekając się jednocześnie prawa jego odwołania przez czas obowiązywania Umowy.

3.1.3 usługę **oferowania instrumentów finansowych** polegającą na wykonywaniu czynności na rzecz emitenta, wystawcy lub innego oferującego, które prowadzą do nabycia tych instrumentów przez inne podmioty.

3.2 Szczegółowe informacje dotyczące zasad świadczenia wybranej usługi maklerskiej innej niż usługa oferowania instrumentów finansowych przedstawiamy:

3.2.1 w umowie zawieranej z klientem,

3.2.2 w regulaminach świadczenia danej usługi, oraz

3.2.3 w innych dokumentach, które przekazujemy klientowi przy zawieraniu z nim umowy.

3.3 Szczegółowe zasady świadczenia usługi oferowania instrumentów finansowych są każdorazowo ustalane w umowie o oferowanie, zawartej z emitentem, wystawcą lub innym oferującym. Informacje na temat zasad świadczenia tej usługi przekazywane są klientom odrębnie, w zakresie wymaganym przepisami prawa.

3.4 Informacje opisane w dalszej części Broszury nie dotyczą usługi oferowania instrumentów finansowych.

4 Kategoryzowanie klientów

4.1 Przepisy prawa przewidują możliwość kategoryzowania klientów jako uprawnionych kontrahentów, klientów profesjonalnych lub klientów detalicznych na podstawie pozyskanych informacji o kliencie.

4.2 Klientom detalicznym przysługuje najwyższy poziom ochrony. W konsekwencji przyjęliśmy, że wszystkich naszych klientów kategoryzujemy jako klientów detalicznych w odniesieniu do każdej ze świadczonych przez nas usług.

4.3 Wszelkie wnioski klientów o podwyższenie przyznanej kategorii (a jednocześnie obniżenie poziomu ochrony) będziemy rozpatrywać negatywnie.

5 Instrumenty finansowe

5.1 Poniżej zamieszczamy opis rodzajów instrumentów finansowych dostępnych w ramach wskazanych powyżej usług inwestycyjnych świadczonych przez UniCredit Polska oraz opis związanego z nimi ryzyka inwestycyjnego. Inwestowanie w instrumenty finansowe wiąże się ze znacznym ryzykiem. Nie należy inwestować środków, na których ewentualną utratę nie można sobie pozwolić. Wartość inwestycji może zarówno spadać, jak i rosnąć, w wyniku czego mogą Państwo odzyskać kwotę niższą od pierwotnie zainwestowanej, **a nawet utracić całość zainwestowanego kapitału**.

Rodzaj instrumentu finansowego	Charakterystyka	Ryzyka
Akcje	Papiery wartościowe (instrumenty finansowe) emitowane przez spółki akcyjne. Uprawniają one posiadacza (akcjonariusza) do realizacji praw majątkowych i korporacyjnych. Do pierwszej grupy zaliczamy przede wszystkim prawo do udziału w zyskach (dywidendy) oraz prawo poboru akcji nowych emisji. Kluczowym uprawnieniem korporacyjnym jest natomiast prawo do udziału i głosowania podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy.	**1. Ryzyko rynkowe** 1.1. Ryzyko rynkowe to ryzyko zmiany ceny wielu instrumentów finansowych dostępnych na rynku będących w posiadaniu klienta na skutek ogólnych oraz specyficznych czynników rynkowych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na określony instrument finansowy. Ryzyko jest następstwem zasad funkcjonowania rynku kapitałowego i kształtowania się cen na zasadzie równowagi popytu i podaży a zmiana ceny pojedynczego lub grupy instrumentów finansowych jest powodowana czynnikami często niezależnymi od emitenta, wynikającymi z natury rynku finansowego. Zwraca się uwagę, że na ryzyko rynkowe duży wpływ mogą mieć czynniki niemierzalne, w szczególności: 1.1.1. emocjonalne związane z psychologicznym postrzeganiem czynników makroekonomicznych, finansowych, branżowych, regionalnych, samej spółki etc.; 1.1.2. związane z określonym zachowaniem inwestorów (grup inwestorów) wynikających ze spopularyzowanych trendów inwestycyjnych mogących mieć wpływ na przewartościowanie lub niedowartościowanie cen instrumentów finansowych; 1.1.3. wynikające z globalizacji rynków finansowych oraz szybkości przepływu informacji - zmiana indeksów giełdowych na innych rynkach finansowych, zmiana koniunktury na głównych rynkach światowych lub innych rynkach zaliczanych do tego samego regionu może skutkować dużą zmiennością cen instrumentu finansowego na rynku lokalnym, pomimo stabilnej sytuacji finansowej ich emitenta, nie uzasadniającej tak dużej zmienności. 1.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że ryzyko rynkowe nie ma charakteru ryzyka jednorodnego, a wpływ na to ryzyko ma wpływ wiele różnych czynników często niezależnych od emitenta. **2. Ryzyko płynności**

		2.1. Polega na braku możliwości sprzedaży lub zakupu instrumentów finansowych w krótkim lub średnim okresie bez istotnego wpływania na poziom cen rynkowych. Ryzyko płynności ma bezpośredni wpływ na zmienność ceny z zachowaniem zasady, że im niższa płynność tym zmienność ceny większa. Ryzyko płynności zależne jest od wielu czynników, często współzależnych od siebie, mających wpływ na ograniczenie podaży lub popytu w obrocie tymi instrumentami finansowymi. Najważniejsze czynniki: 2.2. Podażowe 2.2.1. niska wartościowo emisja instrumentów finansowych – mała liczba instrumentów finansowych w obrocie – ograniczenie podaży; 2.2.2. brak należytego rozproszenia nabywców instrumentów finansowych (ograniczenie podaży) 2.2.3. niski tzw. free float – tzn. organicznie liczby instrumentów finansowych w wolnym obrocie na skutek niskiej emisji lub braku rozproszenia lub skupienia instrumentów finansowych na rynku wtórnym przez ograniczoną liczbę nabywców oraz ograniczenia w ten sposób strony podażowej 2.3. mała kapitalizacja spółki 2.4. Popytowe 2.4.1. wzrost ryzyka makroekonomicznego, politycznego, branżowego, rynkowego – mających wpływ na zmienność ceny instrumentu finansowego, stan rynku kapitałowego lub emitenta instrumentów finansowych w dającej się przewidzieć określonej perspektywie czasowej, wzrost niepewności inwestycyjnej; 2.4.2. wzrost ryzyka emitenta – niewłaściwie prowadzona polityka gospodarcza lub zmiana czynników zewnętrznych mających wpływ na pogorszenie sytuacji finansowej emitenta, jego sytuacja finansowa grożąca upadłością lub niewywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań finansowych;

		2.4.3. niewłaściwie prowadzona polityka informacyjna – zmienność lub brak prowadzenia polityki informacyjnej, zatajanie lub zniekształcanie istotnych informacji mogących mieć wpływ na cenę instrumentów finansowych; 2.4.4. upomnienia, ostrzeżenia lub kary nakładane przez upoważnione do tego organy państwowe lub regulatorów (KNF, UOKiK etc) **3. Ryzyko polityczne** 3.1. Jest następstwem stabilności lub niestabilności politycznej w danym kraju, zasad i sposobu kształtowania polityki gospodarczej, administracyjnej oraz fiskalnej oraz ich długookresowej stabilności. 3.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że w przypadku braku stabilności politycznej, nieoczekiwanych zmian polityki gospodarczej lub fiskalnej wzrasta zmienność cen instrumentów finansowych a w przypadku dokonania inwestycji może dochodzić do znacznych zmian cen instrumentów finansowych w zależności od pozytywnego lub negatywnego wpływu ww. zmiany na sytuację finansową lub otoczenie gospodarcze emitenta (np. zwiększanie lub zmniejszanie podatków płaconych przez emitent lub jego dostawców lub wpływu na instrument finansowy (np. wprowadzenie lub wzrost opodatkowanie transakcji na rynku kapitałowym). **4. Ryzyko makroekonomiczne** 4.1. Jest następstwem stanu koniunktury gospodarczej na świecie lub w danym kraju, które w bezpośredni lub pośredni sposób wpływają na otoczenie gospodarcze, w którym funkcjonuje emitent instrumentów finansowych lub na jego sytuację finansową lub na rynek kapitałowy, na którym instrumenty finansowe są przedmiotem obrotu. Stan koniunktury gospodarczej wyrażony jest czynnikami makroekonomicznymi takimi jak wskaźniki: wzrostu gospodarczego, popytu konsumpcyjnego, inflacji, deficytu budżetowego, inwestycji, poziomu cen surowców, etc. lub sytuacja geopolityczną. 4.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że w przypadku: 4.2.1. niepewności co do kształtowania się czynników makroekonomicznych lub sytuacji geopolitycznej wzrasta

		zmienność cen instrumentów finansowych a tym samym ryzyko nabycia instrumentu finansowego po zawyżonej cenie; 4.2.2. niekorzystnego kształtowania się czynników makroekonomicznych może dojść do spadku cen instrumentów finansowych (niedowartościowanie ceny instrumentu finansowego) nie znajdującego uzasadnienia w bieżącej sytuacji emitenta wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej; 4.2.3. długotrwałego stanu dobrej koniunktury gospodarczej może dojść do wzrostu cen instrumentów finansowych (przewartościowanie ceny instrumentów finansowych) nie znajdującego uzasadnienia w bieżącej sytuacji emitenta wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej. **5. Ryzyko branżowe (sektorowe)** 5.1. Jest następstwem specyficznych dla danej grupy instrumentów finansowych emitowanych przez podmioty jednej branży lub sektora gospodarczego, uwarunkowań ekonomiczno-gospodarczych tj. niekorzystnych uwarunkowań finansowych, konkurencji, spadku popytu na produkty, oraz innych czynników specyficznych dla danego sektora gospodarczego, skutkujących pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej emitenta lub czynników niemierzalnych związanych z określonym zachowaniem inwestorów (grup inwestorów) wynikających ze spopularyzowanych trendów inwestycyjnych mogących mieć wpływ na przewartościowanie lub niedowartościowanie cen instrumentów danej branży. 5.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że w przypadku inwestycji w instrumenty finansowe emitentów określonych branż, np., których przychody mają charakter sezonowy lub okresowy, uzależniony od określonych czasowo zewnętrznych programów inwestycyjnych, rozwojowych, branż stanowiących lub niestanowiących priorytet rozwoju gospodarczego danego kraju może dochodzić do okresowej zmienności ceny instrumentów finansowych lub ceny tego instrumentu finansowego mogą się poruszać w identyfikowanym czasowo trendzie wzrostowym lub

		spadkowym nieuzasadnionym aktualną sytuacja finansowa emitenta, ale spowodowanych zmianą czynników charakterystycznych dla danej branży. **6. Ryzyko emitenta** 6.1. Ryzyko, będące następstwem sposobu zarządzania i prowadzenia gospodarki ekonomicznej emitenta mające bezpośredni wpływ na wynik finansowy emitenta a tym samym na wycenę instrumentu finansowego, zdolność do regulowania zobowiązań emitenta (w przypadku instrumentów dłużnych) oraz ich zmienność cenową. 6.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że ryzyko emitenta jest większe w przypadku: 6.2.1. stałego utrzymującego się przez dłuższy okres negatywnych wyników finansowych emitenta, 6.2.2. emitenta, na którego nałożono lub ma być nałożona kara administracyjna wymierzona przez upoważnione do tego celu organy państwowe lub regulatora, 6.2.3. emitenta nie przekazującego okresowych sprawozdań finansowych, niewywiązującego się z obowiązków informacyjnych, nie ujawniającego ważnych informacji mających wpływ na wycenę instrumentów finansowych, etc. 6.2.4. wszczęcia postępowania upadłościowe w związku ze zwiększeniem prawdopodobieństwa pogorszenia się sytuacji finansowej emitenta a w konsekwencji zwiększenia ryzyka kredytowego oraz wpływu na cenę instrumentu finansowego. **7. Ryzyko kredytowe** 7.1. Jest to ryzyko straty, niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wypłacalności wynikające z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, gwarantów, kontrahentów wyrażającej się postaci ryzyka opóźnienia, częściowego wykonania lub niewykonania zaciągniętych zobowiązań. Ryzyko kredytowe wiąże się z niepewnością, co do przyszłej sytuacji finansowej ww. podmiotów i może mieć znaczny wpływ na kształtowanie się ceny instrumentu finansowego posiadanego przez Klienta

		(np. akcje, obligacje), realizację zobowiązań z instrumentów finansowych (np. wykup obligacji lub spełnienie innego świadczenia w przypadku innych instrumentów finansowych), wykonania zobowiązania wynikającego z gwarancji w przypadku gwaranta (np. obligacje), wykonania zobowiązań kontrahenta w przypadku, gdy jest on jest istotnym podmiotem w procesie związanym z wykonaniem, dostawą, rozliczeniem instrumentu finansowego lub jego przechowywaniem etc. (np. rozliczenie funduszy inwestycyjnych, kreacja lub umorzenia tytułów uczestnictwa w ETF, przechowywanie papierów). 7.2. Na ryzyko kredytowe mają wpływ czynniki: 7.2.1. zewnętrzne – niezależne od przedsiębiorstwa - czynniki makroekonomiczne i społeczne (konkurencja, koniunktura, polityka fiskalna i monetarna, inflacja, bezrobocie itp.), polityczne (deregulacja i liberalizacja obrotu gospodarczego), demograficzne (starzenie się społeczeństwa), technologiczne (informatyczne), 7.2.2. wewnętrzne – zależne od przedsiębiorstwa - kwalifikacje pracowników, dywersyfikacja portfela umów, rodzaje i wysokość stosowanych zabezpieczeń umownych, stosowane standardy rachunkowości. 7.3. W praktyce rynkowej dla pomiaru ryzyka kredytowego często stosuje się system ratingowy na potrzeby określenia poziomu ryzyka kredytowego np. na stosowaniu ratingów zewnętrznej agencji ratingowej. 7.4. Ryzyko kredytowe ma liczne interakcje z innymi rodzajami ryzyka, w tym w szczególności z ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem kursu walutowego oraz ryzykiem płynności. Inwestor dokonując inwestycji w instrumenty finansowe winien być świadomy, że im większe ryzyko kredytowe tym większe ryzyko wystąpienia potencjalnej straty inwestora oraz wpływ ww. ryzyka na zmienność ceny instrumentu finansowego lub zmniejszenie jego płynności. **8. Ryzyko zawieszenia obrotu lub wycofania z obrotu giełdowego**

		Wynikające z możliwości czasowego wstrzymania notowań bądź trwałego usunięcia (wykluczenia) waloru z danego rynku. Wystąpienie takiego zdarzenia może wywrzeć istotnie negatywny wpływ na wycenę rynkową instrumentu oraz znacząco ograniczyć możliwość jego spieniężenia. **9. Ryzyko walutowe** Występuje przy inwestowaniu na giełdach zagranicznych lub w instrumenty finansowe wyceniane w walutach obcych. Polega na niepewności związanej ze zmianami kursów wymiany względem polskiego złotego, co może spowodować, że ostateczny wynik transakcji będzie znacząco odbiegał od pierwotnych oczekiwań inwestora.
Prawa do akcji (PDA)	Instrumenty finansowe towarzyszące niektórym nowym emisjom akcji, których celem jest umożliwienie obrotu tymi instrumentami zanim nowo wyemitowane akcje będą notowane na giełdzie i rozpocznie się nimi obrót. Umożliwiają wycofanie się z dokonanej inwestycji tym, którym przydzielono nowo emitowane akcje przed rozpoczęciem ich notowań, a jednocześnie umożliwiają ich nabycie tym, którzy nie dokonali tego w publicznej subskrypcji. Obrót prawami do nowych akcji podlega takim samym regułom jak obrót akcjami.	**Ryzyka takie jak dla akcji oraz dodatkowo:** **1. Ryzyko odmowy rejestracji podwyższenia kapitału przez sąd** W przypadku odrzucenia wniosku o rejestrację nowej emisji przez sąd, proces wydania akcji nie dochodzi do skutku, a spółka jest zobowiązana do zwrotu zgromadzonych środków posiadaczom PDA. **2. Ryzyko opóźnienia rejestracji podwyższenia kapitału przez sąd** Przedłużająca się procedura sądowa przesuwa moment przekształcenia PDA w docelowe akcje. Skutkuje to również okresową niemożliwością rynkowej wyceny instrumentu oraz brakiem opcji jego sprzedaży w obrocie regulowanym do czasu dokonania formalnego wpisu. **3. Ryzyko zmienności** Dynamika wyceny praw do akcji (PDA) jest zbliżona do wahań wyceny akcji właściwych. W trakcie trwania procedury emisyjnej wokół danej spółki często występuje jednak wzmożony handel, co może wywołać wyraźnie silniejsze skoki i spadki kursu tego instrumentu. **4. Ryzyko braku emisji** Emisja nowych walorów może zostać udaremniona na skutek przeszkód prawno-proceduralnych – np. gdy zarząd spółki przekroczy ustawowy termin na złożenie wniosku o rejestrację podwyższenia kapitału w sądzie lub gdy uprawomocni się sądowa decyzja odmawiająca takiego wpisu.

		Unieważnienie emisji stwarza zagrożenie utraty całości kapitału zaangażowanego w nabycie PDA.
Prawo poboru (z akcji)	prawo dotychczasowych akcjonariuszy do pierwszeństwa przy zakupie akcji nowych emisji. Korzystając z prawa poboru, dotychczasowi akcjonariusze mają możliwość zachowania dotychczasowego udziału w spółce akcyjnej. Prawo poboru może być przedmiotem obrotu jako samodzielny instrument finansowy. Oznacza to, że dotychczasowi posiadacze akcji, nie chcąc skorzystać z tego prawa, mogą sprzedać prawo poboru na giełdzie. Jednocześnie ci, którzy chcieliby nabyć akcje nowej emisji spółki, a przedtem nie byli jej akcjonariuszami, przez nabycie prawa poboru uzyskują taką możliwość.	**Takie same jak dla akcji oraz dodatkowo:** **1. Ryzyko ograniczonego okresu notowań** Prawa poboru (PP) dopuszczone do obrotu regulowanego są notowane wyłącznie w ściśle wyznaczonym przedziale czasowym. Inwestor, który nie złoży zapisu na akcje nowej emisji i nie odsprzeda posiadanych PP przed zakończeniem okresu ich notowania, traci szansę na uzyskanie z nich jakichkolwiek środków – po tym terminie prawa te bezpowrotnie wygasają. **2. Ryzyko płynności** Z uwagi na ograniczoną pulę dostępu do PP, obrót nimi niesie ze sobą podwyższone ryzyko braku płynności. Zjawisko to występuje w nasilonej formie w przypadku spółek o niskiej kapitalizacji, małym wolumenie akcji dopuszczonych do obrotu lub niewielkim udziale akcji w wolnym obrocie (free float). **3. Ryzyko rynkowe (zmienności cenowej):** Ceny praw poboru podlegają dynamicznym wahaniom i są mocno powiązane z rynkową wyceną samych akcji w okresie notowań PP. Zazwyczaj wzrost kursu akcji spółki w tym czasie stwarza warunki do analogicznego wzrostu rynkowej wartości praw poboru. **4. Ryzyko niepewności ceny emisyjnej** Ostateczna cena zakupu akcji nowej emisji bywa ustalana dopiero po dacie przydziału praw poboru. Taki harmonogram uniemożliwia inwestorowi precyzyjne określenie teoretycznej oraz rynkowej wartości prawa poboru w momencie jego pozyskania. **5. Ryzyko utraty ważności (bezpowrotnego wygaśnięcia)** Instrument ten obowiązuje wyłącznie w ściśle wyznaczonym okienku czasowym. Brak reakcji ze strony inwestora – czyli ani nie skorzystanie z prawa do zapisu na nowe akcje, ani jego wcześniejsza sprzedaż na giełdzie

		przed upływem terminu – skutkuje całkowitym wygaśnięciem prawa poboru i utratą 100% zainwestowanego w prawa poboru kapitału.
Obligacje	Dłużny papier wartościowy (instrument finansowy) emitowany w serii, na mocy którego emitent deklaruje realizację określonego świadczenia (zazwyczaj pieniężnego) na rzecz nabywcy, czyli obligatariusza. Z ekonomicznego punktu widzenia emitent obligacji zaciąga pożyczkę u kupującego (obligatariusza). Obligacje emitowane są na czas określony. Emitent zobowiązuje się do odkupienia obligacji po upływie tego czasu, czyli do zwrócenia inwestorowi pożyczonych środków. Wycena obligacji opiera się na dwóch elementach: wartości nominalnej, którą inwestor otrzymuje w dniu wykupu, oraz części kuponowej, stanowiącej odsetki za udostępnienie kapitału. Wyjątkiem są obligacje zerokuponowe, które nie wypłacają regularnych odsetek. Ze względu na sposób naliczania i wypłacania odsetek wyróżniamy obligacje o zmiennym oprocentowaniu, obligacje o stałym oprocentowaniu, obligacje zerokuponowe, które nabywane są z dyskontem (po niższej cenie) w stosunku do ich wartości nominalnej. **Wybrany podział obligacji:** **1. Według oprocentowania:** 1.1.1. stałe oprocentowanie: Wysokość świadczenia odsetkowego jest ustalana w momencie wypuszczenia papierów na rynek i nie zmienia się przez cały okres trwania inwestycji. 1.1.2. oprocentowanie zmienne: oprocentowanie ulega okresowej aktualizacji – jego poziom zależy od przyjętego wskaźnika bazowego (np. wskaźnika inflacji lub rynkowych stóp procentowych) powiększonego o stałą marżę. 1.1.3. zerokuponowe: Instrumenty nie wypłacające okresowych kuponów; inwestor nabywa je po cenie obniżonej o dyskonto (poniżej wartości nominalnej), a	**1. Ryzyko stopy procentowej** Związane jest z wrażliwością cen obligacji na zmiany stóp procentowych. Kiedy stopy procentowe rosną, ceny istniejących obligacji spadają. Nowe obligacje są emitowane z wyższymi oprocentowaniem (kuponem) natomiast cena rynkowa obligacji o stałym oprocentowaniu oraz zerokuponowych (z dyskontem) spada. **2. Ryzyko rynkowe** 2.1. Ryzyko rynkowe to ryzyko zmiany ceny wielu instrumentów finansowych dostępnych na rynku będących w posiadaniu klienta na skutek ogólnych oraz specyficznych czynników rynkowych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na określony instrument finansowy. Ryzyko jest następstwem zasad funkcjonowania rynku kapitałowego i kształtowania się cen na zasadzie równowagi popytu i podaży a zmiana ceny pojedynczego lub grupy instrumentów finansowych jest powodowana czynnikami często niezależnymi od emitenta, wynikającymi z natury rynku finansowego. Zwraca się uwagę, że na ryzyko rynkowe duży wpływ mogą mieć czynniki niemierzalne, w szczególności: 2.1.1. emocjonalne związane z psychologicznym postrzeganiem czynników makroekonomicznych, finansowych, branżowych, regionalnych, samej spółki etc.; 2.1.2. związane z określonym zachowaniem inwestorów (grup inwestorów) wynikających ze spopularyzowanych trendów inwestycyjnych mogących mieć wpływ na przewartościowanie lub niedowartościowanie cen instrumentów finansowych; 2.1.3. wynikające z globalizacji rynków finansowych oraz szybkości przepływu informacji - zmiana indeksów giełdowych na innych rynkach finansowych, zmiana koniunktury na głównych rynkach światowych lub innych rynkach zaliczanych do tego samego regionu może skutkować dużą zmiennością cen instrumentu

	w momencie zapadalności otrzymuje wypłatę w pełnej wysokości nominalnej. **2. Według okresu do zapadalności (wykupu):** 2.1.1. Krótkoterminowe: Czas trwania inwestycji wynosi maksymalnie do 5 lat. 2.1.2. Średnioterminowe: Wykup następuje w przedziale od 5 do 10 lat. 2.1.3. Długoterminowe: Horyzont inwestycyjny przekracza 10 lat. **3. Według kategorii emitenta:** 3.1.1. Skarbowe: Wypuszczane do obrotu bezpośrednio przez Skarb Państwa. 3.1.2. Komunalne (samorządowe): Emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, np. gminy lub miasta. 3.1.3. Korporacyjne: Emitentami są przedsiębiorstwa oraz podmioty prywatne. **4. Według jurysdykcji i miejsca emisji:** 4.1.1. Krajowe: Emitowane na podstawie przepisów polskiego prawa. 4.1.2. Zagraniczne: Podlegające regulacjom prawnym państwa właściwego dla danego emitenta lub miejsca emisji.	finansowego na rynku lokalnym, pomimo stabilnej sytuacji finansowej ich emitenta, nie uzasadniającej tak dużej zmienności. 2.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że ryzyko rynkowe nie ma charakteru ryzyka jednorodnego, a wpływ na to ryzyko ma wpływ wiele różnych czynników często niezależnych od emitenta. **3. Ryzyko płynności** 3.1. Polega na braku możliwości sprzedaży lub zakupu instrumentów finansowych w krótkim lub średnim okresie bez istotnego wpływania na poziom cen rynkowych. Ryzyko płynności ma bezpośredni wpływ na zmienność ceny z zachowaniem zasady, że im niższa płynność tym zmienność ceny większa. Ryzyko płynności zależne jest od wielu czynników, często współzależnych od siebie, mających wpływ na ograniczenie podaży lub popytu w obrocie tymi instrumentami finansowymi. Najważniejsze czynniki: 3.2. Podażowe 3.2.1. niska wartościowo emisja instrumentów finansowych – mała liczba instrumentów finansowych w obrocie – ograniczenie podaży; 3.2.2. brak należytego rozproszenia nabywców instrumentów finansowych (ograniczenie podaży) 3.2.3. niski tzw. Free float – tzn. organicznie liczby instrumentów finansowych w wolnym obrocie na skutek niskiej emisji lub braku rozproszenia lub skupienia instrumentów finansowych na rynku wtórnym przez ograniczoną liczbę nabywców oraz ograniczenia w ten sposób strony podażowej 3.2.4. mała kapitalizacja spółki 3.3. Popytowe 3.3.1. wzrost ryzyka makroekonomicznego, politycznego, branżowego, rynkowego – mających wpływ na zmienność ceny instrumentu finansowego, stan rynku kapitałowego lub emitenta instrumentów

		finansowych w dającej się przewidzieć określonej perspektywie czasowej, wzrost niepewności inwestycyjnej; 3.3.2. wzrost ryzyka emitenta – niewłaściwie prowadzona polityka gospodarcza lub zmiana czynników zewnętrznych mających wpływ na pogorszenie sytuacji finansowej emitenta, jego sytuacja finansowa grożąca upadłością lub niewywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań finansowych; 3.3.3. niewłaściwie prowadzona polityka informacyjna – zmienność lub brak prowadzenia polityki informacyjnej, zatajanie lub zniekształcanie istotnych informacji mogących mieć wpływ na cenę instrumentów finansowych; 3.3.4. upomnienia, ostrzeżenia lub kary nakładane przez upoważnione do tego organy państwowe lub regulatorów (KNF, UOKiK etc) **4. Ryzyko polityczne** 4.1. Jest następstwem stabilności lub niestabilności politycznej w danym kraju, zasad i sposobu kształtowania polityki gospodarczej, administracyjnej oraz fiskalnej oraz ich długookresowej stabilności. 4.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że w przypadku braku stabilności politycznej, nieoczekiwanych zmian polityki gospodarczej lub fiskalnej wzrasta zmienność cen instrumentów finansowych a w przypadku dokonania inwestycji może dochodzić do znacznych zmian cen instrumentów finansowych w zależności od pozytywnego lub negatywnego wpływu ww. zmiany na sytuację finansową lub otoczenie gospodarcze emitenta (np. zwiększanie lub zmniejszanie podatków płaconych przez emitent lub jego dostawców lub wpływu na instrument finansowy (np. wprowadzenie lub wzrost opodatkowanie transakcji na rynku kapitałowym). **5. Ryzyko makroekonomiczne** 5.1. Jest następstwem stanu koniunktury gospodarczej na świecie lub w danym kraju, które w bezpośredni lub pośredni sposób wpływają na otoczenie gospodarcze, w którym funkcjonuje emitent instrumentów finansowych lub na jego sytuację finansową lub na rynek kapitałowy, na którym instrumenty

		finansowe są przedmiotem obrotu. Stan koniunktury gospodarczej wyrażony jest czynnikami makroekonomicznymi takimi jak wskaźniki: wzrostu gospodarczego, popytu konsumpcyjnego, inflacji, deficytu budżetowego, inwestycji, poziomu cen surowców, etc. lub sytuacja geopolityczną. 5.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że w przypadku: 5.2.1. niepewności co do kształtowania się czynników makroekonomicznych lub sytuacji geopolitycznej wzrasta zmienność cen instrumentów finansowych a tym samym ryzyko nabycia instrumentu finansowego po zawyżonej cenie; 5.2.2. niekorzystnego kształtowania się czynników makroekonomicznych może dojść do spadku cen instrumentów finansowych (niedowartościowanie ceny instrumentu finansowego) nie znajdującego uzasadnienia w bieżącej sytuacji emitenta wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej; 5.2.3. długotrwałego stanu dobrej koniunktury gospodarczej może dojść do wzrostu cen instrumentów finansowych (przewartościowanie ceny instrumentów finansowych) nie znajdującego uzasadnienia w bieżącej sytuacji emitenta wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej. **6. Ryzyko wcześniejszego wykupu przez emitenta** Dotyczy obligacji zawierających klauzulę przedterminowej spłaty długu, co uniemożliwia dokładne przewidzenie harmonogramu i wielkości przyszłych przepływów pieniężnych. W warunkach spadku rynkowych stóp procentowych emitent jest zmotywowany do realizowania wykupu (aby sfinansować się taniej na aktualnych warunkach), co zmusza inwestora do ponownego ulokowania odzyskanego kapitału w mniej zyskownych instrumentach (tzw. ryzyko reinwestycji). **7. Ryzyko walutowe** 7.1. Występuje przy inwestowaniu na giełdach zagranicznych lub w instrumenty finansowe wyceniane w walutach obcych. Polega na niepewności związanej

		ze zmianami kursów wymiany względem polskiego złotego, co może spowodować, że ostateczny wynik transakcji będzie znacząco odbiegał od pierwotnych oczekiwań inwestora. 7.2. W przypadku Obligacji Korporacyjnych, również: **8. Ryzyko branżowe (sektorowe)** 8.1. Jest następstwem specyficznych dla danej grupy instrumentów finansowych emitowanych przez podmioty jednej branży lub sektora gospodarczego, uwarunkowań ekonomiczno-gospodarczych tj. niekorzystnych uwarunkowań finansowych, konkurencji, spadku popytu na produkty, oraz innych czynników specyficznych dla danego sektora gospodarczego, skutkujących pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej emitenta lub czynników niemierzalnych związanych z określonym zachowaniem inwestorów (grup inwestorów) wynikających ze spopularyzowanych trendów inwestycyjnych mogących mieć wpływ na przewartościowanie lub niedowartościowanie cen instrumentów danej branży. 8.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że w przypadku inwestycji w instrumenty finansowe emitentów określonych branż, np., których przychody mają charakter sezonowy (np. producenci napojów chłodzących) lub okresowy, uzależniony od określonych czasowo zewnętrznych programów inwestycyjnych, rozwojowych (np. emitenci budujący drogi), branż stanowiących lub niestanowiących priorytet rozwoju gospodarczego danego kraju (np. branża informatyczne lub górnictwo) może dochodzić do okresowej zmienności ceny instrumentów finansowych lub ceny tego instrumentu finansowego mogą się poruszać w identyfikowanym czasowo trendzie wzrostowym lub spadkowym nieuzasadnionym aktualną sytuacja finansowa emitenta, ale spowodowanych zmianą czynników charakterystycznych dla danej branży. **9. Ryzyko emitenta** 9.1. Ryzyko, będące następstwem sposobu zarządzania i prowadzenia gospodarki ekonomicznej emitenta mające bezpośredni wpływ na wynik finansowy emitenta a tym samym na wycenę instrumentu finansowego,

		zdolność do regulowania zobowiązań emitenta (w przypadku instrumentów dłużnych) oraz ich zmienność cenową. 9.2. Inwestor dokonując inwestycji winien być świadomy, że ryzyko emitenta jest większe w przypadku: 9.2.1. stałego utrzymującego się przez dłuższy okres negatywnych wyników finansowych emitenta, 9.2.2. emitenta, na którego nałożono lub ma być nałożona kara administracyjna wymierzona przez upoważnione do tego celu organy państwowe lub regulatora, 9.2.3. emitenta nie przekazującego okresowych sprawozdań finansowych, niewywiązującego się z obowiązków informacyjnych, nie ujawniającego ważnych informacji mających wpływ na wycenę instrumentów finansowych, etc. 9.3. wszczęcia postępowania upadłościowe w związku ze zwiększeniem prawdopodobieństwa pogorszenia się sytuacji finansowej emitenta a w konsekwencji zwiększenia ryzyka kredytowego oraz wpływu na cenę instrumentu finansowego. **10. Ryzyko kredytowe** 10.1. Jest to ryzyko straty, niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wypłacalności wynikające z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, gwarantów, kontrahentów wyrażającej się postaci ryzyka opóźnienia, częściowego wykonania lub niewykonania zaciągniętych zobowiązań. Ryzyko kredytowe wiąże się z niepewnością, co do przyszłej sytuacji finansowej ww. podmiotów i może mieć znaczny wpływ na kształtowanie się ceny instrumentu finansowego posiadanego przez Klienta (np. akcje, obligacje), realizację zobowiązań z instrumentów finansowych (np. wykup obligacji lub spełnienie innego świadczenia w przypadku innych instrumentów finansowych), wykonania zobowiązania wynikającego z gwarancji w przypadku gwaranta (np. obligacje), wykonania zobowiązań kontrahenta w przypadku, gdy jest on jest istotnym podmiotem w procesie związanym z wykonaniem, dostawą, rozliczeniem instrumentu finansowego lub jego przechowywaniem etc. (np. rozliczenie funduszy inwestycyjnych,

		kreacja lub umorzenia tytułów uczestnictwa w ETF, przechowywanie papierów). 10.2. Na ryzyko kredytowe mają wpływ czynniki: 10.2.1. zewnętrzne – niezależne od przedsiębiorstwa - czynniki makroekonomiczne i społeczne (konkurencja, koniunktura, polityka fiskalna i monetarna, inflacja, bezrobocie itp.), polityczne (deregulacja i liberalizacja obrotu gospodarczego), demograficzne (starzenie się społeczeństwa), technologiczne (informatyczne), 10.2.2. wewnętrzne – zależne od przedsiębiorstwa - kwalifikacje pracowników, dywersyfikacja portfela umów, rodzaje i wysokość stosowanych zabezpieczeń umownych, stosowane standardy rachunkowości. 10.2.3. W praktyce rynkowej dla pomiaru ryzyka kredytowego często stosuje się system ratingowy na potrzeby określenia poziomu ryzyka kredytowego np. na stosowaniu ratingów zewnętrznej agencji ratingowej. 10.2.4. Ryzyko kredytowe ma liczne interakcje z innymi rodzajami ryzyka, w tym w szczególności z ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem kursu walutowego oraz ryzykiem płynności. Inwestor dokonując inwestycji w instrumenty finansowe winien być świadomy, że im większe ryzyko kredytowe tym większe ryzyko wystąpienia potencjalnej straty inwestora oraz wpływ ww. ryzyka na zmienność ceny instrumentu finansowego lub zmniejszenie jego płynności.
Certyfikaty strukturyzowane (CS)	To instrument finansowy, w przypadku którego wartość i stopa zwrotu powiązane są z wysokością określonego wskaźnika rynkowego (np. kursu akcji lub koszyka akcji, wartości indeksów giełdowych, kursów walut, stopy procentowej, wartości tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, ceny surowców itp.). Emitent certyfikatu strukturyzowanego zobowiązuje się w stosunku do nabywcy (Inwestora) do jego wykupu w terminie zapadalności oraz wypłacenia kwoty	Inwestycja w certyfikaty strukturyzowane wiąże się ze wszystkimi ryzykami właściwymi dla poszczególnych składowych danego instrumentu, a także z ryzykami specyficznymi dla samej konstrukcji: **1. Ryzyko rynkowe** Wycena produktu jest bezpośrednio uzależniona nie tylko od bieżącego popytu na sam walor, ale przede wszystkim od wahań cen aktywów

	wyliczonej według wzoru określonego każdorazowo w warunkach subskrypcji. Bank będzie posiadał w ofercie wyłącznie certyfikaty strukturyzowane, które zgodnie z prawem właściwym, będą papierami wartościowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi. Konstrukcja ekonomiczna CS może łączyć następujące komponenty, które nie stanowią odrębnych instrumentów finansowych nabywanych przez inwestora**:** **Komponent dłużny** — związany z zobowiązaniem emitenta do wypłaty kwot określonych w warunkach emisji. W przypadku CS przewidujących ochronę kapitału komponent ten służy ekonomicznemu ukształtowaniu wypłaty chronionej części kapitału w terminie zapadalności, na zasadach określonych w warunkach emisji. **Wbudowany komponent zmienny** — mechanizm określający zależność wysokości świadczeń z CS od wartości lub zachowania instrumentu bazowego, np. akcji, indeksu, kursu walutowego lub innego wskaźnika rynkowego. Komponent ten kształtuje profil wypłaty z CS, w tym możliwość uzyskania dodatkowej stopy zwrotu. **Podział ze względu na mechanizm ochrony wkładu:** Produkty z pełną lub częściową gwarancją kapitału na dzień zapadalności produktu: Zapewniają inwestorowi zwrot całości lub określonego procentu pierwotnie zainwestowanych środków w przypadku niekorzystnego scenariusza rynkowego i braku realizacji założonego celu inwestycyjnego. Produkty bez gwarancji kapitału: Nie oferują ochrony wkładu – w momencie wykupu inwestor otrzymuje środki w wysokości odpowiadającej aktualnej wartości aktywów netto, co przy niekorzystnych zmianach rynkowych wiąże się z ryzykiem poniesienia straty.	bazowych (np. akcji, indeksów czy surowców), na których oparto dany certyfikat strukturyzowany. **2. Ryzyko płynności** Transakcje na rynku dokonywane są na zasadzie należytej staranności. Ograniczona liczba uczestników rynku posiadających dany produkt może utrudnić jego szybką sprzedaż lub zakup. Próba zawarcia transakcji na rynku wtórnym często wiąże się z koniecznością akceptacji niekorzystnego kursu / wyceny, a dodatkowo: **3. Brak gwarancji powstania i utrzymania rynku wtórnego** Istnieje ryzyko, że certyfikaty strukturyzowane nie trafią do szerokiego grona inwestorów, a aktywny obrót wtórny nie powstanie lub nie utrzyma się w czasie. Emitent nie jest zobowiązany do ubiegania się o wprowadzenie instrumentów do obrotu na jakimkolwiek rynku regulowanym, giełdzie czy w alternatywnym systemie obrotu na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Nawet jeśli taki wniosek zostanie złożony, brak jest gwarancji jego akceptacji oraz pojawienia się stałej płynności. Brak notowań na giełdzie lub rynku organizowanym dodatkowo utrudnia bieżące pozyskiwanie wiarygodnych wycen instrumentu. **4. Ograniczenia wynikające z braku lub wycofania animacji rynku** Ani emitent, ani dystrybutor, ani podmioty z nimi powiązane nie mają prawnego obowiązku pełnienia funkcji animatora rynku (*market maker*) ani podtrzymywania płynności przez cały okres ważności certyfikatów strukturyzowanych. Brak wyznaczonego animatora lub ograniczenie jego aktywności może skutkować drastycznym spłyceniem rynku wtórnego i utrudnieniem handlu. **5. Wpływ transakcji skupu realizowanych przez Emitenta** Emitent posiada prawo, lecz nie obowiązek, do nabywania certyfikatów strukturyzowanych w dowolnym czasie i cenie – w obrocie giełdowym, w drodze oferty odkupu lub transakcji pozagiełdowych. Nabyte w ten sposób instrumenty mogą zostać zachowane, odsprzedane lub umorzone. Działania

		skupu przez emitenta mogą zmniejszyć liczbę papierów w wolnym obrocie, co bezpośrednio przekłada się na pogorszenie ich płynności. **6. Brak możliwości zbycia instrumentu oraz ryzyko zmian pozasesyjnych** Posiadacz certyfikatów strukturyzowanych nie ma gwarancji, że zdoła je sprzedać po satysfakcjonującej cenie przed terminem wykupu. Nawet przy istniejącym rynku wtórnym natychmiastowe wyjście z inwestycji może okazać się niemożliwe w przypadku niekorzystnych przesunięć cen instrumentu bazowego, stóp referencyjnych lub kursów wymiany walut – zwłaszcza gdy zdarzenia te nastąpią poza godzinami obrotu danym papierem. **7. Wielkość emisji jako wskaźnik niewiarygodny dla oceny płynności** Wartość emisji określona w warunkach końcowych wskazuje jedynie jej maksymalny pułap i nie stanowi podstawy do określenia liczby papierów wartościowych rzeczywiście wyemitowanych lub znajdujących się w danym momencie w obrocie. Z tego względu wielkość emisji nie pozwala prognozować poziomu płynności potencjalnego rynku wtórnego. **8. Ryzyko zmienności cen** Oznacza podatność instrumentu na gwałtowne i silne fluktuacje kursu aktywa referencyjnego (np. akcji, indeksów giełdowych, surowców czy walut). Zjawisko to bezpośrednio kształtuje bieżącą wycenę certyfikatu w trakcie jego trwania oraz finalną wysokość wypłaty dla inwestora. **9. Ryzyko wcześniejszej sprzedaży** Możliwość otrzymania niższej kwoty niż zainwestowany kapitał w przypadku sprzedaży CS przed terminem wykupu. Niestabilność aktywa bazowego przekłada się na duże wahania rynkowej wartości samego certyfikatu przed terminem jego zapadalności. Wcześniejsze wycofanie się z inwestycji i odsprzedaż papieru na rynku wtórnym może wiązać się z koniecznością akceptacji ceny znacznie niższej od ceny nabycia lub wartości emisyjnej, co generuje stratę kapitałową. **10. Ryzyko zdarzeń**

		Wykupienie/umorzenie CS w sytuacjach określonych w prospekcie emitenta i dokumentacji towarzyszącej (m.in zdarzenia nadzwyczajne, w przypadku bankructwa, utraty płynności, przypadków naruszenia, zmiany prawa, zaprzestanie notowań kursów składnika koszyka). Produkt może być wykupiony/umorzony za kwotę niższą niż wartość rynkowa. **11. Ryzyko walutowe** Występuje przy inwestowaniu na giełdach zagranicznych lub w instrumenty finansowe wyceniane w walutach obcych. Polega na niepewności związanej ze zmianami kursów wymiany względem polskiego złotego, co może spowodować, że ostateczny wynik transakcji będzie znacząco odbiega od pierwotnych oczekiwań inwestora. **12. Ryzyko wbudowanego instrumentu pochodnego** Jeżeli określony wskaźnik rynkowy określony w instrumencie pochodnym podąży w kierunku sprzecznym z przyjętym scenariuszem inwestycyjnym (np. zanotuje spadek przy założeniu wzrostu), zawarty w produkcie instrument pochodny wygaśnie bezwartościowo, nie przynosząc dodatkowego zysku. W przypadku instrumentów z całkowitą gwarancją kapitału oznacza to np. brak jakiegokolwiek zysku (stopa zwrotu wyniesie 0%). W produkcie bez pełnej ochrony kapitału, niekorzystny ruch wskaźnika rynkowego przy wskazanych formułach wyliczenia zysku z instrumentu pochodnego może skutkować utratą części lub całości ulokowanego kapitału. **13. Ryzyko kredytowe emitenta** W przypadku upadłości lub niewypłacalności wystawcy instrumentu przed dniem zapadalności, inwestor narażony jest na utratę kapitału. W takiej sytuacji gwarancja ochrony wkładu przestaje obowiązywać, gdyż jej egzekucja zależy od kondycji finansowej samego emitenta. **14. Ryzyko utraty gwarancji kapitału** Ochrona zainwestowanego kapitału przysługuje co do zasady wyłącznie w oficjalnym dniu wykupu / w dniu zapadalności CS. Wcześniejsze wycofanie

		się z inwestycji (np. poprzez przedterminowe umorzenie) skutkuje utratą tej gwarancji i ryzykiem poniesienia straty. **15. Ryzyko automatycznego wcześniejszego wykupu** W przypadku papierów wartościowych zawierających klauzulę automatycznego wcześniejszego wykupu, nastąpienie zdarzenia wcześniejszego wykupu powoduje natychmiastowe zakończenie trwania instrumentu i wypłatę kwoty wcześniejszego wykupu określonej w warunkach końcowych. Aktywacja tej procedury jest bezpośrednio uzależniona od kształtowania się rynkowych wyników instrumentu bazowego. Należna kwota wcześniejszego wykupu może ukształtować się na poziomie niższym od ceny emisyjnej bądź ceny nabycia instrumentu na rynku. W takiej sytuacji posiadacz papierów wartościowych ponosi częściową utratę pierwotnie zainwestowanych środków.
Tytuł uczestnictwa w funduszach typu ETF	Tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych (Exchange Traded Funds), których podstawową cechą jest obrót na rynku wtórnym, najczęściej na giełdzie papierów wartościowych lub w alternatywnym systemie obrotu, dzięki czemu mają wyższą płynność w porównaniu z jednostkami uczestnictwa lub certyfikatami funduszy inwestycyjnych, a koszty związane z nabyciem i zbyciem są zazwyczaj relatywnie niższe, zazwyczaj pasywnie zarządzanym. **Kluczowe cechy i zasady funkcjonowania ETF:** **Pasywne zarządzanie i odwzorowanie aktywów**: Głównym zadaniem funduszu jest precyzyjne śledzenie oraz replikacja wyników finansowych określonego instrumentu bazowego bądź zestawu aktywów (koszyka). Mogą nim być m.in. indeksy giełdowe (akcyjne i obligacyjne). **Mechanizm kreacji i umarzania**: Unikalną cechą ETF jest stały, odbywający się w ujęciu codziennym proces tworzenia oraz likwidacji tytułów uczestnictwa, co pozwala na bieżąco zrównoważyć podaż i popyt na rynku giełdowym. **Ramy prawne i nadzór**: Działalność funduszy ETF podlega powszechnym regulacjom rynku finansowego. W Unii Europejskiej funkcjonują one w oparciu o dyrektywy unijne oraz ustawodawstwo	Inwestowanie w fundusze typu ETF wiąże się bezpośrednio z zagrożeniami właściwymi dla samych aktywów bazowych (np. ze zmiennością cen akcji, ryzykiem stopy procentowej przy obligacjach czy dodatkowym ryzykiem walutowym i regulacyjnym w przypadku rynków zagranicznych). **1. Oprócz tego występują ryzyka specyficzne dla samej konstrukcji ETF:** 1.1. Ryzyko błędu odwzorowania (odbiegania od benchmarku): Prawdopodobieństwo, że stopa zwrotu z funduszu nie będzie pokrywać się z wynikiem naśladowania indeksu lub koszyka aktywów. Do rozbieżności tych przyczyniają się: 1.1.1. suboptymalny dobór składowych portfela przez zarządzających, 1.1.2. koszty zarządzania, które sukcesywnie zmniejszają wartość aktywów netto (WAN) przeliczoną na pojedynczy tytuł uczestnictwa, 1.1.3. problemy z płynnością walorów tworzących dany indeks bazowy. **2. Ryzyko operacyjne** Wynika ze złożoności cyklicznego procesu kreacji i umarzania jednostek ETF. Wymaga on przeprowadzenia szeregu precyzyjnych transakcji (w tym

danego kraju, natomiast poza UE podlegają regulacjom prawnym państwa, w którym są notowane.

Klasyfikacja funduszy ETF:

1. Podstawowy podział ETF:

1.1. Proste (fizyczne): odzwierciedlają dany indeks lub koszyk aktywów bezpośrednio, kupując wchodzące w jego skład realne papiery wartościowe bez udziału instrumentów pochodnych.

1.2. Złożone (syntetyczne): wykorzystują bądź opierają całą swoją strukturę wyłącznie na instrumentach pochodnych.

2. Według konstrukcji portfela inwestycyjnego:

2.1. Indeksowe: naśladowanie zachowania konkretnego indeksu rynkowego lub subindeksu.

2.2. Koszykowe: replikujące stopy zwrotu specjalnie skomponowanego zestawu (koszyka) wybranych walorów.

3. Według bazowej klasy aktywów:

3.1. Akcyjne: Lokujące kapitał w udziałowych papierach wartościowych.

3.2. Obligacyjne: Oparte na dłużnych papierach wartościowych.

3.3. Mieszane (hybrydowe): Łączące w jednym portfelu różne kategorie aktywów.

4. Według zasięgu geograficznego:

4.1. Krajowe: Inwestujące wyłącznie na rynku lokalnym jednego państwa.

4.2. Regionalne: Obejmujące swoim zasięgiem określony obszar geograficzny (np. rynek europejski czy azjatycki).

4.3. Globalne: Dywersyfikując portfel w skali międzynarodowej bez ograniczeń do jednego regionu.

nabycia odpowiednich aktywów) w rygorystycznie określonym czasie i kolejności, co zwiększa wrażliwość na ewentualne opóźnienia lub błędy techniczno-organizacyjne.

3. Ryzyko zmiany wyceny wskaźnika bazowego

Wywołane ewentualną modyfikacją metodologii obliczania lub sposobu publikacji indeksu przez podmiot nim zarządzający, co bezpośrednio wpływa na układ punktu odniesienia (benchmarku) dla funduszu.

4. Ryzyko płynności

Poziom płynności ETF-u jest silnie uzależniony od popularności samego wskaźnika referencyjnego. Fundusze oparte na niszowych lub mniej rozpoznawalnych indeksach generują mniejszy popyt ze strony inwestorów, co utrudnia obrót ich tytułami. Przykładowo, fundusze odzwierciedlające wskaźniki spółek o dużej kapitalizacji (np. WIG20) cechują się znacznie wyższą płynnością obrotu niż te dedykowane mniejszym segmentom rynku (np. mWIG40).

ETC (exchange-tradded commodities)	To dłużne papiery wartościowe notowane na giełdzie (nie są to tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych typu UCITS, ETC – nie podlegają restrykcyjnym unijnym limitom i zasadom bezpieczeństwa jak fundusze UCITS), które umożliwiają inwestorom uzyskanie bezpośredniej lub pośredniej ekspozycji na rynku surowcowym. Instrumenty te działają pasywnie, dążąc do jak najwierniejszego odzwierciedlania zmian cen pojedynczych towarów (np. złota, srebra, ropy naftowej) lub skomponowanych indeksów surowcowych. **Konstrukcja i formy zabezpieczenia:** **1. Zabezpieczenie fizyczne:** Stosowane głównie dla metali szlachetnych. Emitent lokuje fizyczny surowiec w skarbcu niezależnego depozytariusza. Nabywca ETC nie staje się bezpośrednim właścicielem towaru, lecz posiada papier wartościowy wyemitowany zgodnie z prospektem. Wybrane instrumenty przewidują możliwość wymiany papieru na fizyczny kruszec, co jednak w praktyce wiąże się z rygorystycznymi limitami oraz dodatkowymi opłatami. **2. Oparte na kontraktach terminowych (futures) lub umowach partnerskich:** Rozwiązanie wykorzystywane w przypadku aktywów trudnych lub kosztownych w przechowywaniu (np. ropy naftowej, surowców energetycznych, rolnych czy zwierząt gospodarskich). Papiery te mogą być zabezpieczone portfelem aktywów bądź umowami z kontrahentem.	**1. Ryzyko kredytowe (emitenta):** Z racji faktu, że ETC stanowią papier dłużny, inwestor ponosi ryzyko niewypłacalności lub upadłości podmiotu wystawiającego dany walor. W przeciwieństwie do funduszy ETF, w których aktywa są prawnie odseparowane od majątku towarzystwa, w przypadku bankructwa emitenta ETC istnieje zagrożenie utraty kapitału (choć skalę tego ryzyka częściowo ogranicza ewentualne zabezpieczenie fizyczne). **2. Ryzyko rynkowe (wysoka zmienność cen aktywów bazowych):** Ceny na rynkach towarowych charakteryzują się podwyższoną dynamiką wahań. Wyceny surowców energetycznych, metali czy produktów rolnych ulegają gwałtownym zmianom pod wpływem zdarzeń geopolitycznych, anomalii pogodowych, zaburzeń w łańcuchach dostaw oraz globalnych cykli koniunkturalnych. **3. Ryzyko walutowe (kursowe):** Pojawia się w momencie, gdy waluta wyceny instrumentu (najczęściej USD lub EUR) jest inna niż waluta rozliczeniowa inwestora (np. PLN). Umocnienie się waluty lokalnej wobec waluty instrumentu zmniejsza ostateczną stopę zwrotu z inwestycji lub potęguje skali poniesionej straty. **4. Wpływ kosztów operacyjnych na wycenę:** Posiadanie ETC wiąże się z ciągłym zmniejszaniem wartości aktywów instrumentu o roczne opłaty manipulacyjne (z tytułu zarządzania, fizycznego składowania oraz ubezpieczenia surowców). Koszty te są automatycznie potrącane z wyceny waloru, co w długim okresie obniża stopę zwrotu. **5. Ryzyko rolowania i struktury terminowej (efekt contango):** Dotyczy ETC opartych na kontraktach futures. Przejście z wygasającej serii kontraktu na nową wiąże się z ryzykiem powstawania ujemnego dochodu z rolowania (*roll yield*). Gdy nowa seria jest droższa od wygasającej (zjawisko contango), proces ten generuje systematyczny drenaż wartości waloru, powodując odchylenie wyników ETC od zmian bieżących cen natychmiastowych (spot) danego surowca.

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych i specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych	Jednostki uczestnictwa FIO / SFIO jak i tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych to pojęcie określające instrumenty udziałowe w otwartych formach zbiorowego inwestowania (zarówno polskich, jak i zagranicznych), reprezentujące prawo inwestora do udziału w majątku oraz wynikach finansowych danego funduszu. Wartość jednostki / tytułu wyliczana jest na podstawie Wartości Aktywów Netto (WAN) przypadającej na jedną jednostkę / tytuł. Ich kurs ulega ciągłym zmianom zależnie od rynkowej wyceny składników portfela funduszu. **Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO) to** prawa majątkowe (niebędące papierami wartościowymi) reprezentujące jednakowy udział w majątku funduszu. Są zbywalne wyłącznie na rzecz funduszu. Inwestor nabywa je wpłacając środki, a wycofuje kapitał żądając ich odkupienia (umorzenia) przez FIO w dowolnej chwili po aktualnej wycenie Aktywów Netto (NAV). **Jednostki uczestnictwa specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych (SFIO) to** prawa majątkowe działające na konstrukcji zbliżonej do FIO, lecz powiązane z funduszami o specyficznej konstrukcji prawnej lub polityce inwestycyjnej. Statut SFIO może wprowadzać szczególne warunki (np. ograniczenie kręgu inwestorów, rzadsze terminy wyceny/odkupywania, czy elastyczniejsze limity zaangażowania w poszczególne aktywa). **Tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych to** papiery wartościowe lub prawa majątkowe emitowane przez fundusze mające siedzibę poza terytorium Polski (np. w krajach Unii Europejskiej w standardzie UCITS dysponując tzw. „paszportem unijnym", który pozwala im prowadzić sprzedaż swoich jednostek lub tytułów uczestnictwa w Polsce oraz w całej UE po dokonaniu zgłoszenia do lokalnego regulatora.). Stanowią odpowiednik polskich jednostek uczestnictwa i dają inwestorowi analogiczne prawo do udziału w aktywach zagranicznego podmiotu. **Ciągłość zakupu i odkupu:**	Inwestowanie w jednostki / tytuły uczestnictwa funduszy otwartych wiąże się ze wszystkimi ryzykami właściwymi dla poszczególnych składowych danego instrumentu finansowego (np. obligacje, akcje) do których zaliczają się: **ryzyko rynkowe, branżowe, polityczne oraz makroekonomiczne**. Co istotne, **ryzyko kredytowe oraz ryzyko emitenta** są w tym przypadku ustawowo ograniczane przez obowiązujące fundusz wymogi dywersyfikacji i rygorystyczne limity koncentracji. Im niższy dopuszczalny udziale papierów jednego podmiotu w portfelu, tym mniejsza ekspozycja funduszu na ewentualne problemy finansowe danego wystawcy. **Ryzyka specyficzne dla jednostek / tytułów uczestnictwa:** **1. Ryzyko przyjętej strategii (polityki inwestycyjnej)** Osiągane stopy zwrotu oraz wahania cen JU są konsekwencją założeń przyjętych w statucie funduszu. Błędnie sformułowana strategia inwestycyjna może uniemożliwić realizację zakładanego celu (wzrostu WAN) i przełożyć się na niską rentowność lub wyższą zmienność wycen. **2. Ryzyko zarządzającego** Prawidłowa realizacja założeń portfela zależy od kompetencji, trafności prognoz oraz decyzji podejmowanych przez osoby zarządzające funduszem. Ze względu na czynnik ludzki, fundusze realizujące teoretycznie taką samą politykę inwestycyjną mogą pod wodzą różnych menedżerów generować odmienne wyniki. **3. Ryzyko wahań wyceny NAV** Wartość jednostki zmienia się wraz z bieżącą wyceną składników majątku funduszu. Spadek kursu jednostki / tytułu uczestnictwa może wynikać bezpośrednio z niekorzystnej koniunktury giełdowej, błędnych decyzji alokacyjnych lub wadliwej polityki inwestycyjnej. **4. Ryzyko braku płynności i specyfiki obrotu** Jednostki uczestnictwa **nie mogą być odsprzedawane osobom trzecim** na rynku wtórnym (podlegają jedynie dziedziczeniu). Jedynym sposobem wycofania kapitału jest złożenie dyspozycji odkupienia przez fundusz. W

- **Nabycie:** następuje poprzez wpłatę gotówkową, za którą fundusz przydziela jednostki po cenie WAN ustalonej na dzień zakupu.
- **Zbycie (Umorzenie):** polega na złożeniu dyspozycji odkupienia jednostek przez fundusz po cenie WAN z dnia realizacji transakcji.
- Kreacja oraz likwidacja jednostek przez fundusz odbywa się w sposób ciągły.

Polityka inwestycyjna Funduszy Inwestycyjnych:

Zakres aktywów, w które fundusz lokuje kapitał (m.in. akcje, obligacje, instrumenty rynku pieniężnego, depozyty), określa jego statut. Działalność Funduszu podlega ścisłym regulacjom, które narzucają ograniczenia w zakresie:

- dopuszczalnych rodzajów i klas instrumentów w portfelu,
- limitów koncentracji pojedynczych aktywów,
- skali wykorzystania instrumentów pochodnych.

Rygory te determinują swobodę zarządzania portfelem, co ma bezpośrednie przełożenie na zmienność wyceny WAN.

Prawna ochrona i odrębność majątkowa

Fundusz inwestycyjny tworzy osobną masę majątkową będącą własnością stanowiących go uczestników. Posiadanie przez fundusz odrębnej osobowości prawnej gwarantuje wysokie bezpieczeństwo zgromadzonych środków:

- **Upadłość depozytariusza (banku przechowującego aktywa):** Majątek funduszu jest prawnie odseparowany od majątku banku, w związku z czym nie wchodzi w skład jego masy upadłościowej.
- **Upadłość TFI (firmy zarządzającej):** Niewypłacalność Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych nie oznacza utraty oszczędności – w takiej sytuacji wyznaczana jest inna

warunkach rynkowego braku płynności aktywów wchodzących w skład portfela, proces ten może ulec czasowym ograniczeniom.

5. **Ryzyko koncentracji branżowej lub klasowej**

Dotyczy funduszy wyspecjalizowanych w konkretnym segmencie (np. akcji małych i średnich spółek). Nawet przy zachowaniu ustawowych limitów zaangażowania w pojedynczego emitenta, duża akumulacja aktywów z jednej trudno-zbywalnej kategorii potęguje ryzyko braku możliwości sprawnego wycofania się z inwestycji.

6. **Ryzyko kredytowe emitenta papierów wartościowych, jakie nabywa fundusz**

Ryzyko braku zdolności do regulowania swoich zobowiązań w terminie lub ryzyko obniżenia oceny kredytowej (ratingu) oraz ryzyko spadku wartości aktywów spowodowanego zmianami dochodowości papierów dłużnych emitowanych przez podmioty o różnej ocenie ryzyka kredytowego.

7. **Ryzyko zmienności cen (wahań kursowych)**

Wycena tytułów uczestnictwa może podlegać dynamicznym zmianom w krótkim horyzoncie czasowym, co bezpośrednio przekłada się na wahania wartości zaangażowanego kapitału. Pełny wykaz czynników ryzyka jest szczegółowo przedstawiony w prospekcie emisyjnym danego funduszu – dokumencie, z którym inwestor powinien dokładnie się zapoznać przed podjęciem ostatecznej decyzji finansowej.

8. **Ryzyko geopolityczne**

Niekorzystny wpływ otoczenia międzynarodowego, politycznego i regulacyjnego na Wartość Aktywów Netto (WAN), osiągane stopy zwrotu oraz zbywalność jednostek funduszu. Zagrożenie to wiąże się ze zmianami w relacjach dyplomatycznych, zawirowaniami politycznymi, napięciami społecznymi czy religijnymi, a także decyzjami rządów w zakresie opodatkowania, wysokości stóp procentowych i regulacji prawnych. Czynniki te mogą pogorszyć ogólną koniunkturę na rynku, ograniczając elastyczność i potencjał lokacyjny oraz płynność samych funduszy.

	instytucja, która przejmuje zarządzanie i kontynuuje realizację polityki inwestycyjnej. **Podstawowy podział funduszy otwartych:** **1. Ze względu na skład portfela i klasę aktywów:** 1.1. **Akcyjne:** lokujące przeważającą część środków w udziałowe papiery wartościowe. 1.2. **Dłużne:** skoncentrowane na skarbowych i korporacyjnych papierach dłużnych (obligacjach, bonach). 1.3. **Mieszane:** łączenie instrumentów udziałowych i dłużnych w różnych proporcjach. 1.4. **Rynku pieniężnego:** opierające się na krótkoterminowych, płynnych aktywach dłużnych i depozytach bankowych. **2. Ze względu na profil i cel inwestycyjny:** 2.1. **Strategia ryzyka:** fundusze agresywnego wzrostu, zrównoważone, stabilnego wzrostu lub ochronne. 2.2. **Geografia i specjalizacja:** fundusze globalne, regionalne, sektorowe (np. surowcowe, dywidendowe) oraz zorientowane na określoną kapitalizację spółek (np. małe i średnie przedsiębiorstwa). **Podmioty obsługujące** **1. Bank (Dystrybutor)** Występuje w roli dystrybutora, którego zadaniem jest przyjmowanie od Klientów zleceń, dyspozycji oraz oświadczeń woli w zakresie zakupu lub odkupu tytułów uczestnictwa, a następnie sprawne ich przekazywanie do właściwego funduszu bądź podmiotu go reprezentującego. **2. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych (TFI)** Podmiot odpowiedzialny za utworzenie funduszu, powierzone mu zarządzanie portfelem oraz reprezentowanie go w relacjach	**9. Ryzyko prawnego wstrzymania umorzeń** 9.1. W szczególnych warunkach fundusz posiada prawo do czasowego zawieszenia wykupu jednostek na okres do 2 tygodni (a po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego – maksymalnie do 2 miesięcy). Przesłanką do takiego kroku jest sytuacja, w której w ciągu ostatnich dwóch tygodni skumulowana wartość zrealizowanych i zgłoszonych żądań odkupu przekroczy 10% wartości aktywów netto (WAN) funduszu lub gdy rzetelna wycena istotnej części portfela stanie się niemożliwa.

	prawnych z otoczeniem zewnętrznym. Prowadzenie działalności przez TFI wymaga formalnego zezwolenia wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF). **3. Depozytariusz** Bank (bądź oddział zagranicznej instytucji kredytowej z siedzibą na terenie Polski), któremu powierzono kluczowe obowiązki w zakresie bezpiecznego przechowywania aktywów funduszu oraz dokonywania ich wyceny. **4. Agent Transferowy** Podmiot obsługujący procesy operacyjne na podstawie umowy zawartej z funduszem. Do jego zadań należy prowadzenie ewidencji uczestników, obsługa wpłat i wypłat związanych z nabywaniem i umarzaniem tytułów uczestnictwa, realizowanie bieżących dyspozycji Klientów oraz generowanie potwierdzeń przeprowadzonych transakcji. **5. Agent płatności (występuje przy Funduszach zagranicznych)** Krajowa instytucja bankowa lub oddział instytucji kredytowej, odpowiadający na mocy umowy z funduszem zagranicznym za prowadzenie rachunków bankowych przeznaczonych do obsługi przepływów pieniężnych – przyjmowania środków od inwestorów oraz wypłaty kapitału z tytułu realizowanych transakcji.	
Certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych	To papiery wartościowe emitowane przez fundusz inwestycyjny zamknięty (FIZ), zarządzany przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych (TFI). Stanowią one poświadczenie udziału inwestora w majątku funduszu i reprezentują przysługujące mu prawa majątkowe. **Wycena i uprawnienia inwestora** Bieżący kurs certyfikatu jest bezpośrednio powiązany z Wartością Aktywów Netto (WAN) funduszu, na którą wpływ ma skuteczność przyjętej strategii lokowania kapitału. W zależności od zapisów statutowych, posiadaczowi certyfikatu mogą przysługiwać następujące uprawnienia:	Inwestowanie w certyfikaty inwestycyjne funduszy zamkniętych (FIZ) wiąże się ze wszystkimi ryzykami właściwymi dla poszczególnych składowych danego instrumentu do których zaliczają się: ryzyko płynności, branżowe, polityczne oraz makroekonomiczne. **Ryzyka specyficzne dla FIZ:** **1. Ryzyko przyjętej strategii (polityki inwestycyjnej)** Stopa zwrotu generowana przez FIZ wynika z założeń przyjętej polityki lokowania kapitału. Błędne sformułowanie celów lub zasad selekcji aktywów bezpośrednio utrudnia osiągnięcie zakładanego przyrostu Wartości Aktywów Netto (WAN) na certyfikat. W przypadku funduszy publicznych ma

- udział w wygenerowanych przez fundusz dochodach lub przychodach,
- prawo głosu oraz uczestnictwa w organach funduszu (Zgromadzeniu Inwestorów lub Radzie Inwestorów),
- prawo pierwszeństwa przy nabywaniu certyfikatów z kolejnych emisji. Certyfikaty FIZ mogą podlegać obrotowi giełdowemu na rynku regulowanym.

Polityka inwestycyjna i dokumentacja

Fundusz kształtuje swój portfel w oparciu o ograniczenia wynikające ze statutu oraz przepisów prawa. Co do zasady, do dopuszczalnych klas aktywów należą m.in. akcje, obligacje, wskaźniki giełdowe, towary, waluty, instrumenty pochodne, a także jednostki funduszy otwartych czy walory ETF. Ramy funkcjonowania funduszu wyznacza statut, w oparciu o który tworzone są następujące dokumenty:

- **prospekt emisyjny lub memorandum informacyjne** – w przypadku funduszy o charakterze publicznym,
- **warunki emisji –** w przypadku funduszy niepublicznych.

Główne kryteria klasyfikacji

1. Według formy oferowania i dostępności

1.1. **Publiczne:** skierowane do szerokiego grona odbiorców, często notowane na giełdzie.

1.2. **Niepubliczne:** oferowane imiennie, ograniczonej grupie inwestorów

2. Według składu aktywów i struktury portfela

2.1. **Podstawowe (modelowe):** akcyjne, dłużne, mieszane, rynku pieniężnego.

2.2. **Specjalistyczne i alternatywne:** nieruchomościowe, sekurytyzacyjne, absolutnej stopy zwrotu (*absolute return*) i inne.

3. Według przyjętego celu inwestycyjnego

to również negatywny wpływ na cenę rynkową waloru oraz nasilenie jego wahań kursowych.

2. Ryzyko zarządzającego

Rezultaty funduszu zależą od kompetencji, decyzji oraz sprawności menedżerów w ocenie sytuacji rynkowej. Należy uwzględnić wpływ czynnika ludzkiego – z tego względu fundusze o zbliżonych założeniach statutowych, zarządzane przez różne zespoły, mogą osiągać odmienne wyniki.

3. Ryzyko wyceny rynkowej

Ograniczona płynność obrotu może prowadzić do sytuacji, w której cena transakcyjna certyfikatu na rynku regulowanym będzie niższa od aktualnej Wartości Aktywów Netto przypadającej na jeden walor.

4. Wycena rynkowa WAN (certyfikaty notowane na giełdzie)

Przed złożeniem zlecenia kupna lub sprzedaży na rynku regulowanym inwestor powinien bezwzględnie przeanalizować ostatnią opublikowaną Wartość Aktywów Netto na 1 certyfikat. Przy niskiej płynności istnieje istotne ryzyko, że cena możliwa do uzyskania na giełdzie będzie niższa niż wartość księgowa przypadająca na dany walor.

5. Ograniczenia płynności i wyznaczone terminy wykupu

Handel certyfikatami na rynku regulowanym może być utrudniony ze względu na małą liczbę uczestników, co uniemożliwia szybkie wycofanie się z inwestycji bez wpływu na kurs. Dodatkowo umorzenie certyfikatów bezpośrednio przez fundusz jest możliwe wyłącznie w sztywno wyznaczonych terminach określonych w statucie FIZ.

6. Ryzyko stosowania dźwigni finansowej

Angażowanie przez fundusz środków w instrumenty pochodne wywołuje efekt lewarowania. W przypadku niekorzystnego układu cenowego FIZ może być zmuszony do uzupełnienia depozytów zabezpieczających lub zamknięcia pozycji na derywatach po nie atrakcyjnych kursach, co grozi zwielokrotnieniem strat finansowych w stosunku do pierwotnie zaangażowanego kapitału.

	3.1. **Strategie ukierunkowane na wzrost:** fundusze agresywnego wzrostu, ukierunkowane na przyrost kapitału. 3.2. **Strategie według profilu rynkowego:** akcyjne (np. skupione na małych/dużych podmiotach, portfele skoncentrowane), dłużne (w tym skarbowe), inwestujące globalnie oraz inne rozwiązania dedykowane.	**7. Rozliczanie transakcji** Depozytariusz odpowiada za rozliczanie operacji zakupu i sprzedaży aktywów dokonywanych przez FIZ. Ryzyko wiąże się z potencjalną niewypłacalnością banku oraz nienależytym lub nieterminowym wywiązywaniem się przez niego z obowiązków operacyjnych.

6 Ryzyka związane z usługami maklerskimi

6.1 Z usługami maklerskimi powiązane są następujące ogólne ryzyka:

6.1.1 Usługa przyjmowania i przekazywania zleceń oraz wykonywania zleceń:

a. Związane z nabywanym instrumentem finansowym, w szczególności ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków pieniężnych. Informacje o ryzyku związanym z danym instrumentem finansowym zawarte są w tabeli powyżej.

b. Ryzyko operacyjne – polegające na nieprawidłowym wykonaniu zlecenia klienta w wyniku błędu pracownika, awarii systemów informatycznych

c. Ryzyko błędu klienta - popełnienia błędu przez klienta przy składaniu zlecenia (np. wskazania niewłaściwego instrumentu finansowego, liczby instrumentów lub ceny), co może skutkować zawarciem niezamierzonej transakcji i stratą finansową.

6.1.2 Usługa przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych:

a. Ryzyko przechowywania instrumentów finansowych lub środków pieniężnych w jednym podmiocie w tym również przez brokera zewnętrznego.

b. Ryzyka związane z przechowywaniem instrumentów finansowych klientów Banku na rachunkach typu omnibus (więcej na ten temat patrz w punkcie 19 poniżej).

6.1.3 Usługa zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych:

a. Związane z nabywanym instrumentem finansowym, w szczególności ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków pieniężnych. Informacje o ryzyku związanym z danym instrumentem finansowym zawarte są w tabeli powyżej.

b. Ryzyko związane z uznaniowym charakterem decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez doradcę odpowiedzialnego za zarządzanie portfelem. Ryzyko to jest ograniczane poprzez ustalenia szczegółowe i charakterystykę portfela danej strategii inwestycyjnej oraz postanowienia regulaminu usługi

7 Sprzedaż krzyżowa

7.1 Informacje na temat warunków udostępniania klientom usług w ramach sprzedaży krzyżowej zawarte są w **Załączniku nr 1** do Broszury.

8 Usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych

8.1 Na podstawie Umowy świadczymy na rzecz klienta odpłatną usługę polegającą na podejmowaniu i realizacji decyzji inwestycyjnych na rachunek klienta, w ramach środków pieniężnych i instrumentów finansowych, które klient pozostawił nam do dyspozycji. Decyzje inwestycyjne podejmujemy zgodnie z profilem inwestycyjnym klienta, działając w jego najlepszym interesie. Nie świadczymy usług doradztwa inwestycyjnego.

8.2 Zawierając Umowę, klient udziela Bankowi pełnomocnictwa z prawem substytucji na rzecz pracowników Banku do wykonywania czynności związanych z zarządzaniem portfelem, zrzekając się jednocześnie prawa jego odwołania przez czas obowiązywania Umowy. Szczegółowe zasady obowiązywania i wygaśnięcia pełnomocnictwa określa Regulamin.

9 Profil inwestycyjny, cele zarządzania i strategia inwestycyjna

9.1 Twój profil inwestycyjny ustalamy na podstawie Twojej wiedzy i doświadczenia w dziedzinie inwestycji, Twojej sytuacji finansowej, w tym zdolności do ponoszenia strat, oraz Twoich celów inwestycyjnych, w tym tolerancji ryzyka i preferowanego horyzontu czasowego inwestycji. Informujemy Cię o Twoim profilu inwestycyjnym po jego ustaleniu.

9.2 Na podstawie Twojego profilu inwestycyjnego zaproponujemy Ci odpowiednie dla Ciebie strategie inwestycyjne. Strategia inwestycyjna to zbiór zasad określających cele inwestycyjne, klasy aktywów, poziom ryzyka oraz podejście do zarządzania portfelem. Strategia może być skoncentrowana na jednym lub kilku celach, np. ochronie kapitału, generowaniu dochodu, wzroście wartości lub zrównoważonym rozwoju. Zaproponowane strategie nie będą posiadały wyższego poziomu ryzyka, niż wynika to z Twojego profilu inwestycyjnego.

9.3 Szczegółowe informacje na temat dostępnych strategii inwestycyjnych publikujemy na stronie internetowej Banku oraz udostępniamy Ci w Aplikacji lub za pośrednictwem e-mail w formie Kart Strategii. Karta Strategii zawiera dokładny opis strategii inwestycyjnej, w tym opis celu inwestycyjnego, zakres instrumentów finansowych, ryzyka, szacunkowe koszty i rekomendowany horyzont inwestycyjny. Otwarcie nowego portfela wymaga zaakceptowania przez Ciebie zaproponowanej strategii inwestycyjnej.

10 Sposób zarządzania i ryzyko związane z podejmowaniem decyzji inwestycyjnych

10.1 Twoim portfelem zarządzamy w ramach aktywnego zarządzania relatywnego. Oznacza to, że zarządzający:

10.1.1 konstruuje portfel modelowy, czyli bazowy, neutralny portfel referencyjny, który ma na celu osiągnięcie alokacji określonej dla danej strategii inwestycyjnej; portfel modelowy może być oparty na benchmarku lub alokacji zdefiniowanej w Karcie Strategii;

10.1.2 aktywnie modyfikuje udziały poszczególnych instrumentów w portfelu w stosunku do portfela modelowego, np. niedoważa lub przeważa udział danego instrumentu, w celu odzwierciedlenia swojej przewidywanej oceny rynku;

10.1.3 podejmuje decyzje o modyfikacji portfela w taki sposób, aby całkowity profil inwestycyjny portfela, np. zmienność lub stopa zwrotu w stosunku do ryzyka, pozostał na poziomie zbliżonym do portfela modelowego.

10.2 Zarządzający ma na celu osiągnięcie wyższej stopy zwrotu przy utrzymaniu podobnego poziomu ryzyka lub osiągnięcie podobnej stopy zwrotu jak portfel modelowy przy niższym poziomie podejmowanego ryzyka.

10.3 Decyzje inwestycyjne mogą być wspierane przez modele, algorytmy, systemy automatyczne, narzędzia analityczne lub zewnętrzne źródła danych. Bank odpowiada za stosowanie takich rozwiązań zgodnie z przepisami prawa i Umową. Modele i algorytmy są monitorowane oraz testowane przez Bank, jak również mogą być aktualizowane lub korygowane. Korzystanie z modeli, algorytmów lub danych zewnętrznych wiąże się z ryzykiem błędu modelu, błędnych albo opóźnionych danych, nieadekwatnych założeń, awarii systemu, ograniczeń technologicznych lub opóźnienia w reakcji na zmianę warunków rynkowych.

10.4 Istnieje ryzyko, że założone cele inwestycyjne nie zostaną osiągnięte. Zainwestowany kapitał nie jest gwarantowany, co oznacza możliwość poniesienia straty części lub całości zainwestowanych środków. Szczegółowe informacje dotyczące poziomu ryzyka i zasad jego kontroli znajdują się w Karcie Strategii oraz Regulaminie.

11 Wycena instrumentów finansowych i obliczanie wyników portfela

11.1 Wycena instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu bazuje na aktualnych cenach lub kwotowaniach z aktywnych rynków poszczególnych składników portfela.

11.2 Wyniki inwestycyjne portfela klienta obliczamy codziennie przy zastosowaniu metody stopy zwrotu ważonej w czasie, ang. *Time-Weighted Return* (TWR). Podział okresu referencyjnego na podokresy bazuje na dokonanych wpłatach i wypłatach z portfela, co ma na celu wyeliminowanie wpływu przepływów pieniężnych na uzyskaną stopę zwrotu.

11.3 Metoda ta obrazuje efektywność samej strategii inwestycyjnej realizowanej przez zarządzającego, eliminując wpływ decyzji klienta o momencie wpłacenia lub wypłacenia środków. Wynik obliczony metodą TWR będzie różnić się od

wyniku obliczonego metodą stopy zwrotu ważonej gotówką, ang. *Money-Weighted Return* (MWR). Wyniki portfela są dostępne w Aplikacji oraz Serwisie Transakcyjnym po jego uruchomieniu.

12 Wartości referencyjne

12.1 Wyniki portfela obliczone metodą TWR zestawiamy z miarodajną wartością referencyjną przygotowaną przez niezależny portal analizy.pl. Wartość referencyjna jest dobierana do ryzyka portfela klienta na podstawie waluty portfela i jego profilu ryzyka, z uwzględnieniem struktury klas aktywów.

12.2 Wartość referencyjna ma na celu przedstawienie wyników, jakie klient mógłby osiągnąć, decydując się na rozwiązania konkurencyjne o zbliżonym profilu inwestycyjnym dla tej samej waluty. Konkretna wartość referencyjna mająca zastosowanie do danego portfela oraz szczegółowa metodologia jej obliczania są wskazane w Karcie Strategii.

13 Instrumenty finansowe, rodzaje transakcji i ograniczenia inwestycyjne

13.1 Typ i charakter instrumentów finansowych wykorzystywanych w danym portfelu są każdorazowo zgodne z wybraną strategią inwestycyjną. Szczegółowe informacje na temat rodzajów instrumentów finansowych, które może obejmować dany portfel, rodzajów transakcji, które mogą być przeprowadzane z wykorzystaniem takich instrumentów, oraz limitów przedstawiamy w Karcie Strategii. W ramach zarządzania portfelem przeprowadzamy transakcje kupna i sprzedaży instrumentów finansowych, z wyłączeniem krótkiej sprzedaży.

13.2 Przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych obowiązują nas następujące ograniczenia:

13.2.1 nie nabywamy ETF lewarowanych, mających zwielokrotnić wyniki indeksu bazowego;

13.2.2 nie zawieramy transakcji na instrumentach pozagiełdowych, z wyjątkiem transakcji związanych z zabezpieczaniem ryzyka walutowego wskazanych w Regulaminie;

13.2.3 nie stosujemy krótkiej sprzedaży;

13.2.4 nie inwestujemy w instrumenty finansowe, które nie posiadają odpowiedniej przejrzystości lub struktury ryzyka, w szczególności w instrumenty sekurytyzacyjne.

13.3 Regularnie monitorujemy portfel klienta pod kątem docelowej alokacji instrumentów finansowych i odchyleń od docelowej struktury. W przypadku wystąpienia odchyleń nie przeprowadzamy od razu transakcji mającej na celu przywrócenie docelowej struktury, aby uniknąć niepotrzebnych kosztów transakcji. Szczegółowe zasady przywracania zgodności portfela z przyjętym poziomem ryzyka określa Regulamin.

14 Powierzanie czynności podmiotom trzecim

14.1 Czynności związane z zarządzaniem portfelem instrumentów finansowych lub obsługą danego portfela możemy powierzyć podmiotowi trzeciemu, jeżeli podmiot ten daje rękojmię należytego wykonania powierzonych czynności, posiada odpowiednie kompetencje, zasoby i uprawnienia, jeżeli są wymagane, a powierzenie czynności jest zgodne z interesem klienta i przepisami prawa.

14.2 Możemy powierzyć w szczególności czynności analityczne, technologiczne, operacyjne, wykonawcze, rozliczeniowe, depozytowe lub pomocnicze. informujemy klienta o powierzeniu czynności w zakresie wymaganym przepisami prawa. Powierzenie czynności osobie trzeciej nie zwalnia nas z odpowiedzialności wobec klienta za należyte wykonanie Umowy w zakresie wynikającym z przepisów prawa i Umowy.

14.3 Sprawozdania ze świadczonych usług

14.3.1 Świadcząc usługę przyjmowania i przekazywania zleceń, Bank przekazuje Klientowi nie później niż następnego dnia roboczego po przekazaniu zlecenia informację o terminie i warunkach przekazania, chyba że dla danych tytułów uczestnictwa informację taką otrzymasz w ramach potwierdzenia realizacji zlecenia bezpośrednio od funduszu inwestycyjnego lub podmiotu działającego w jego imieniu albo w przypadku oferty publicznej informacja taka była zawarta na formularzu zapisu lub mających zastosowanie warunkach emisji.

14.3.2 Świadcząc usługę wykonywania zleceń innych niż do celów zarządzania portfelem, Bank przekazuje Klientowi na trwałym nośniku powiadomienie potwierdzające wykonanie zlecenia możliwie jak najszybciej,

jednak nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym zlecenie zostało wykonane. Powyższy wymóg nie ma zastosowania w przypadku, w którym potwierdzenie zawiera te same informacje, co potwierdzenie, które ma być niezwłocznie wysłane Klientowi przez inny podmiot. W przypadku, gdy zlecenie potwierdzane jest za pośrednictwem osoby trzeciej, Bank przekazuje informacje, nie później niż pierwszego dnia roboczego po odbiorze potwierdzenia od osoby trzeciej.

14.3.3 Bank w przypadku świadczenia na rzecz Klienta usługi zarządzania portfelem przekazuje takiemu Klientowi na trwałym nośniku, co najmniej raz na kwartał (a w szczególnych wypadkach raz na miesiąc) okresowe sprawozdanie z czynności wykonywanych w jego imieniu w ramach usługi zarządzania portfelem.

14.3.4 Bank, w przypadku świadczenia na rzecz Klienta usługi przechowywania instrumentów finansowych lub środków pieniężnych Klienta, przesyła co najmniej raz na kwartał, na trwałym nośniku, zestawienie przechowywanych aktywów, chyba że informacja taka została przekazana wcześniej w ramach innego sprawozdania okresowego.

14.3.5 Bank przesyła raz w roku zestawienie poniesionych w danym roku przez Klienta kosztów (raport kosztów ex-post).

14.3.6 W przypadku instrumentów lewarowanych oraz usługi zarządzania portfelem instrumentów finansowych Bank przesyła Klientowi informację o spadku wartości tego instrumentu o 10% oraz o spadku wartości portfela instrumentów finansowych o 10%. Informacja o spadku przesyłana jest najpóźniej na koniec dnia roboczego następującego po dniu, w którym wystąpił spadek wartości.

14.3.7 Szczegółowe informacje na temat obowiązków Banku w zakresie sprawozdawczości wobec Klienta znajdują się w przekazanym Klientowi odpowiednim regulaminie odnoszącym się do świadczonej usługi.

14.4 **Ochrona inwestorów i zabezpieczenie aktywów**

14.4.1 UniCredit Polska dokłada wszelkich starań, aby chronić aktywa i interesy naszych klientów.

14.4.2 Prowadzimy dla Ciebie rachunek inwestycyjny służący do przechowywania instrumentów finansowych i środków pieniężnych, rozliczania transakcji oraz ewidencjonowania zmian stanu Twoich aktywów. Rachunek inwestycyjny obejmuje rachunek papierów wartościowych lub rejestr instrumentów finansowych oraz rachunki pieniężne, na zasadach określonych w Regulaminie właściwym dla danej usługi. W ramach usługi zarządzania portfelami otwarcie każdego portfela wymaga otwarcia dedykowanego rachunku inwestycyjnego.

14.4.3 Przechowując Twoje aktywa na rachunku inwestycyjnym, dokonujemy ich wyodrębnienia od aktywów innych klientów oraz od aktywów stanowiących naszą własność. Wyodrębnienie w naszej ewidencji umożliwia ustalenie instrumentów finansowych i środków pieniężnych przypisanych do Ciebie. Nie oznacza to, że dla każdego klienta prowadzony jest odrębny rachunek u podmiotu przechowującego instrumenty finansowe — w tym zakresie stosujemy opisany w punkcie 19 powyżej model rachunków typu omnibus.

14.4.4 Jak wspomniano wcześniej, Państwa instrumenty finansowe są przechowywane u renomowanego, zewnętrznego depozytariusza na wydzielonych rachunkach typu omnibus. Aktywa te są oddzielone od aktywów własnych UniCredit Banku i są chronione w przypadku jego niewypłacalności. Usługi depozytariusza świadczy:

a. Interactive Brokers Ireland Limited, z siedzibą pod adresem North Dock One, 91/92 North Wall Quay, Dublin 1 D01 H7V7, Irlandia, podmiot regulowany przez Centralny Bank Irlandii (CBI, numer referencyjny C423427).

b. Informacje o depozytariuszu udostępniamy również na stronie internetowej Banku. Wyboru depozytariusza dokonujemy spośród zagranicznych instytucji finansowych uprawnionych według prawa miejsca ich siedziby do przechowywania zagranicznych instrumentów finansowych oraz do pośredniczenia w obrocie instrumentami finansowymi, zapewniających w naszej ocenie odpowiedni poziom świadczonych usług, w tym bezpieczeństwo przechowywania aktywów. Do instrumentów finansowych, podmiotów uczestniczących w ich przechowywaniu oraz systemów depozytowych, rozliczeniowych lub rozrachunkowych mogą mieć zastosowanie przepisy prawa obcego i zasady właściwe dla tych podmiotów lub systemów.

14.4.5 Środki pieniężne zapisujemy na rachunkach pieniężnych prowadzonych w ramach rachunku inwestycyjnego. Zasady ich wpłacania, wypłacania, blokowania i wykorzystywania do rozliczeń określa Regulamin

14.4.6 Bank ponosi odpowiedzialność wobec klienta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zawartej z klientem umowy o świadczenie usług na zasadach ogólnych. Powierzenie czynności podmiotom trzecim nie wyłącza naszej odpowiedzialności w zakresie wynikającym z przepisów prawa i umowy. Bank ponosi odpowiedzialność za przechowywanie instrumentów finansowych na rachunku typu omnibus na zasadach określonych w przepisach prawa i Regulaminie.

15 Blokady aktywów, potrącenie i zaspokajanie należności Banku

15.1 W ramach samodzielnego inwestowania, przy zleceniu nabycia instrumentów finansowych blokujemy środki pieniężne w wysokości niezbędnej do zapłaty ceny nabycia, należnych opłat, prowizji, podatków, kosztów podmiotów trzecich i przewidywanych kosztów rozliczenia. Przy zleceniu zbycia blokujemy instrumenty finansowe objęte zleceniem. Blokada jest utrzymywana do czasu wykonania, anulowania, wygaśnięcia albo odmowy wykonania zlecenia, z uwzględnieniem zasad rozliczenia transakcji.

15.2 Zarówno w ramach samodzielnego inwestowania, jak i zarządzania portfelami, jeżeli na rachunku pieniężnym powstanie ujemne saldo lub inna wymagalna wierzytelność Banku wobec Ciebie, wezwiemy Cię do spłaty zadłużenia w terminie 14 dni. Krótszy termin może wynikać z przepisów prawa, regulacji rynku albo zasad brokera, depozytariusza, izby rozliczeniowej lub izby rozrachunkowej.

15.3 Do czasu spłaty możemy zablokować środki pieniężne, instrumenty finansowe lub należności ze sprzedaży instrumentów do wysokości naszych roszczeń wraz z należnymi opłatami, prowizjami, podatkami, kosztami, kosztami przewalutowania i odsetkami. W ramach samodzielnego inwestowania możemy również odmówić przyjmowania, przekazywania lub wykonywania kolejnych zleceń lub dyspozycji.

15.4 Jeżeli nie spłacisz zadłużenia w terminie wskazanym w wezwaniu, możemy zaspokoić nasze roszczenia przez:

15.4.1 pobranie środków z rachunków pieniężnych prowadzonych w ramach rachunku inwestycyjnego;

15.4.2 pobranie środków z Twojego rachunku bieżącego prowadzonego przez Bank;

15.4.3 dokonanie przewalutowania;

15.4.4 potrącenie wierzytelności;

15.4.5 sprzedaż instrumentów finansowych zapisanych na rachunku inwestycyjnym, w zakresie niezbędnym do zaspokojenia naszych roszczeń.

15.5 Jeżeli nie uda nam się skutecznie z Tobą skontaktować lub sprzedaż wskazanych przez Ciebie instrumentów będzie niemożliwa lub znacznie utrudniona, wybieramy instrumenty przeznaczone do sprzedaży zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie. W pierwszej kolejności sprzedajemy instrumenty notowane w walucie zobowiązania, a przy ich niewystarczającej liczbie — instrumenty notowane w innej walucie. Kolejność sprzedaży ustalamy na podstawie najwyższej średniej wartości obrotu instrumentu z ostatnich pięciu dni sesyjnych. Możemy wystawić zlecenie z limitem ceny lub bez limitu ceny. Ewentualną nadwyżkę środków po zaspokojeniu naszych roszczeń przekazujemy na Twój rachunek pieniężny.

16 Zabezpieczenia ustanawiane przez klienta

16.1 W ramach samodzielnego inwestowania możesz ustanawiać zabezpieczenia wierzytelności na posiadanych instrumentach finansowych zapisanych na rachunku inwestycyjnym. Zabezpieczenie może polegać na blokadzie instrumentów połączonej z nieodwołalnym pełnomocnictwem do ich sprzedaży, ustanowieniu zastawu, zastawu rejestrowego lub zabezpieczenia finansowego. Bank podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia po spełnieniu warunków i przedstawieniu dokumentów określonych w Regulaminie samodzielnego inwestowania.

16.2 Instrumenty objęte zabezpieczeniem podlegają blokadzie. W okresie jej obowiązywania możliwość ich sprzedaży, przeniesienia lub zniesienia blokady jest ograniczona na zasadach określonych w Regulaminie samodzielnego inwestowania, umowie ustanawiającej zabezpieczenie lub decyzji właściwego organu. Realizacja zabezpieczenia

może prowadzić do sprzedaży instrumentów albo przeniesienia ich na wierzyciela oraz przekazania mu środków lub pożytków z tych instrumentów.

16.3 W ramach zarządzania portfelami nie możesz obciążać instrumentów wchodzących w skład portfela zastawem ani innym prawem, przewłaszczać ich na zabezpieczenie ani ograniczać ich zbywalności, w tym przez ustanowienie blokady.

17 Części ułamkowe instrumentów finansowych w zarządzanych portfelach

17.1 W ramach zarządzania portfelami do Twojego portfela mogą zostać przypisane uprawnienia do części ułamkowych instrumentów finansowych. Korzyści z nich wynikające przypadają proporcjonalnie do wielkości posiadanego uprawnienia. Ze względu na ich charakter możesz nie mieć możliwości wykonywania niektórych uprawnień niemajątkowych, np. prawa głosu lub uczestnictwa w walnym zgromadzeniu z części ułamkowej akcji.

17.2 Prawo własności części ułamkowej jest nieprzenoszalne — nie możesz przenieść go do innej firmy inwestycyjnej. Przed transferem lub zamknięciem rachunku część ułamkowa musi zostać spieniężona zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie. Ograniczenie to dotyczy części mniejszej niż jedna pełna jednostka instrumentu; pełne jednostki podlegają standardowym zasadom przenoszenia. Szczegółowe zasady i ryzyka opisuje Załącznik nr 2 do Regulaminu zarządzania portfelami.

18 Właściwe systemy gwarantowania i system rekompensat dla inwestorów

18.1 Bank ma obowiązek uczestniczyć w systemie gwarancji depozytów ustanowionym i uznanym we Włoszech zgodnie z dekretem ustawodawczym nr 659 z dnia 4 grudnia 1996 r. Wymóg ten został potwierdzony dekretem ustawodawczym nr 30 z dnia 15 lutego 2016 r., wdrażającym dyrektywę 2014/49/UE. Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi (FITD) jest konsorcjum prawa prywatnego zrzeszającym banki, którego działalność reguluje statut, regulamin funkcjonowania organów zarządzających oraz szczegółowe regulaminy dotyczące poszczególnych kwestii. Celem FITD jest zapewnienie gwarancji deponentom banków członkowskich, które zobowiązują się do zapewnienia środków finansowych niezbędnych do realizacji celów FITD. FITD wypłaca odszkodowania deponentom zgodnie z art. 33 (Wypłata odszkodowań deponentom) statutu. Aktualny statut i regulamin działania są dostępne pod adresem www.fitd.it. Bank uczestniczy w Fondo Nazionale di Garanzia (Krajowym Funduszu Gwarancyjnym), o którym mowa w art. 62 dekretu ustawodawczego nr 415 z dnia 23 lipca 1996 r. Fondo Nazionale di Garanzia wypłaca inwestorom odszkodowania z tytułu roszczeń wskazanych w art. 29 statutu Funduszu, zgodnie z procedurami opisanymi w tytule III „Inwestorzy", rozdziale I „Inwestorzy", art. 12 (Zakres odszkodowania) regulaminu operacyjnego Funduszu. Aktualny statut i regulamin operacyjny (czerwiec 2018 r.) są dostępne pod adresem www.fondonazionaledigaranzia.it.

18.2 Środki pieniężne niezaangażowane w instrumenty finansowe, przechowywane na rachunku inwestycyjnym, stanowią depozyt i w stopniu, w jakim przekraczają limit gwarantowany przez ustawowy system gwarancji (100 000 EUR), mogą podlegać mechanizmowi umorzenia lub konwersji dłużnika (ang. bail-in) na podstawie dyrektywy BRRD w przypadku przymusowej restrukturyzacji Banku. Twoje instrumenty finansowe są w pełni wydzielone (wyodrębnione) i nie podlegają powyższemu mechanizmowi.

19 Rachunki typu omnibus

19.1 Wszelkie aktywa klientów są przechowywane na rachunkach typu „omnibus" u wyznaczonego przez nas depozytariusza zewnętrznego. Oznacza to, że Państwa aktywa są przechowywane razem z aktywami innych klientów UniCredit Polska, ale są one oddzielone i przechowywane odrębnie od aktywów własnych UniCredit Polska. Poniżej przedstawiamy ryzyka związane z rachunkami typu omnibus.

19.2 **Ryzyko wielopoziomowego łańcucha przechowywania instrumentów finansowych**

Instrumenty finansowe klienta nie są przechowywane bezpośrednio przez Bank, lecz w łańcuchu obejmującym brokera realizującego zlecenia (Interactive Brokers) oraz co najmniej jeden dodatkowy podmiot, który jest depozytariuszem Interactive Brokers i prowadzi dla niego rachunek zbiorczy (omnibus), będąc jednocześnie uczestnikiem odpowiednich systemów rozliczeniowych (w tym Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych), ponieważ Interactive Brokers sam nie posiada statusu uczestnika tych systemów. Każde dodatkowe ogniwo w tym

łańcuchu zwiększa ryzyko błędu, zwłoki lub trudności w jednoznacznym ustaleniu statusu aktywów konkretnego klienta w przypadku zdarzenia u któregokolwiek z podmiotów pośrednich.

19.3 **Ryzyko niewypłacalności podmiotu pośredniego w łańcuchu przechowywania**

W przypadku niewypłacalności Interactive Brokers lub podmiotu będącego jego depozytariuszem i prowadzącego dla niego rachunek omnibus, aktywa klientów Banku – mimo że stanowią ich własność – mogą podlegać czasowemu zamrożeniu, konieczności udowodnienia własności lub wydłużonemu procesowi odzyskania, ponieważ nie są zapisane bezpośrednio na klienta, lecz na rachunkach typu omnibus (rachunki zbiorcze) prowadzonym przez pośrednika na rzecz posiadacza takiego rachunku typu omnibus (a więc odpowiednio Interactive Brokers lub Bank). Rejestr prowadzony przez Bank ustala jedynie stosunek wewnętrzny (rozbicie rachunku omnibus na poszczególnych klientów), lecz nie zmienia sytuacji prawnej klienta wobec zagranicznych podmiotów działających w łańcuchu.

19.4 **Ryzyko rozbieżności rejestrów (ryzyko uzgodnienia stanów)**

Ponieważ Bank prowadzi własny rejestr przypisania instrumentów finansowych do poszczególnych klientów, a faktyczny stan posiadania wynika z zapisów na rachunkach typu omnibus prowadzonych przez Interactive Brokers oraz przez podmiot będący jego depozytariuszem, istnieje ryzyko błędu w uzgadnianiu tych stanów, co mogłoby prowadzić do rozbieżności między stanem wykazywanym klientowi przez Bank a stanem faktycznie zabezpieczonym w łańcuchu podmiotów pośrednich.

19.5 **Ryzyko jurysdykcyjne i różnic w zakresie ochrony prawnej aktywów**

Aktywa klienta mogą być przechowywane lub rozliczane przy udziale podmiotów działających w jurysdykcjach innych niż Polska, co wiąże się z ryzykiem zastosowania w razie sporu lub niewypłacalności przepisów prawa obcego, innego zakresu ochrony klienta oraz innego systemu rekompensat inwestorów niż system funkcjonujący w Polsce.

19.6 **Ryzyko braku bezpośredniej relacji prawnej klienta z podmiotami wyższego szczebla w łańcuchu**

Klient Banku nie ma bezpośredniej umowy ani relacji prawnej z Interactive Brokers ani z podmiotem będącym jego depozytariuszem i prowadzącym dla niego rachunek typu omnibus – jego relacja ogranicza się wyłącznie do Banku. W konsekwencji, w przypadku problemu na poziomie któregokolwiek z tych podmiotów, klient jest zależny od działań podejmowanych przez Bank wobec nich, a nie może dochodzić swoich praw samodzielnie i bezpośrednio w takim zakresie, w jakim mógłby to zrobić względem podmiotu, z którym ma bezpośrednią umowę.

19.7 **Ryzyko koncentracji**

Instrumenty finansowe klientów Banku korzystających z tego modelu są skoncentrowane na jednym łańcuchu podmiotów: jednym brokerze realizującym zlecenia oraz jednym lub ograniczonej liczbie podmiotów pełniących funkcję depozytariusza tego brokera i prowadzących dla niego rachunek zbiorczy dający dostęp do systemów rozliczeniowych. Brak dywersyfikacji na wielu niezależnych pośredników zwiększa wpływ potencjalnej awarii operacyjnej lub prawnej u jednego z tych podmiotów na wszystkich klientów Banku korzystających z tego modelu.

19.8 **Ryzyko ograniczonej bezpośredniej widoczności statusu rozliczenia transakcji**

Ponieważ dopiero podmiot będący depozytariuszem i uczestnikiem systemu rozliczeniowego odpowiada za rozliczenie i rozrachunek zrealizowanych transakcji, faktyczny status rozliczenia transakcji jest widoczny dla klienta jedynie w sposób pośredni – poprzez raportowanie przechodzące przez kolejne ogniwa łańcucha do Banku – co może wydłużać czas identyfikacji i wyjaśnienia ewentualnych nieprawidłowości rozliczeniowych w porównaniu z modelem, w którym Bank byłby bezpośrednim uczestnikiem systemu rozliczeniowego.

19.9 **Ryzyko prawa obcego**

Do instrumentów finansowych, podmiotów uczestniczących w ich przechowywaniu oraz systemów depozytowych, rozliczeniowych lub rozrachunkowych mogą mieć zastosowanie przepisy prawa obcego i zasady właściwe dla tych podmiotów lub systemów. Zakres ochrony aktywów, zasady dochodzenia roszczeń i skutki niewypłacalności podmiotów zagranicznych mogą różnić się od rozwiązań obowiązujących w Polsce.

19.10 **Ryzyko pośredniego dochodzenia uprawnień**

Brak bezpośredniej umowy z dalszymi podmiotami w łańcuchu przechowywania może ograniczać możliwość samodzielnego dochodzenia wobec nich roszczeń i powodować konieczność działania za pośrednictwem Banku.

19.11 Wyodrębnienie aktywów klientów w ewidencji Banku i przechowywanie instrumentów na rachunkach przeznaczonych dla aktywów klientów służą ochronie Twoich praw. Nie eliminują jednak opisanych powyżej ryzyk, w szczególności ryzyka opóźnienia w dostępie do instrumentów lub ich zwrocie w przypadku niewypłacalności podmiotu uczestniczącego w przechowywaniu.

20 Ogólny opis polityki przeciwdziałania konfliktom interesów

20.1 Opracowaliśmy i wdrożyliśmy polityki przeciwdziałania konfliktom interesów. Jej głównym zadaniem jest ochrona Twoich interesów w razie wystąpienia konfliktu interesów.

20.2 Za konflikty interesów, o których mowa powyżej, uznajemy, w szczególności, poniższe zdarzenia:

20.2.1 Bank posiada bezpośredni lub pośredni interes finansowy w przedsięwzięciu komercyjnym, z którym jesteś powiązany;

20.2.2 Bank ma osobiste powiązania lub relacje z osobą lub osobami, których dotyczą lub mogą dotyczyć informacje związane z przeprowadzaną transakcją;

20.2.3 Bank był wcześniej powiązany z osobą/osobami których dotyczą lub mogą dotyczyć informacje związane z przeprowadzaną transakcją;

20.2.4 Bank ma interes wynikający z grupy wspólnego interesu, takiej jak stowarzyszenie branżowe lub inne stowarzyszenie publiczne lub prywatne;

20.2.5 Bank otrzymuje wartościowe upominki;

20.2.6 Bank utrzymuje bliskie stosunki osobiste z osobą w stosunku do której występuje którakolwiek z sytuacji opisanych w powyższych punktach.

20.3 W szczególności Bank stosuje szereg działań służących przeciwdziałaniu Konfliktom interesów, m.in.:

20.3.1 wdraża regulacje wewnętrzne służące ochronie informacji poufnych lub informacji stanowiących tajemnicę zawodową, regulacje dotyczące przyjmowania i przekazywania korzyści oraz regulacje dotyczące zasad dokonywania transakcji własnych,

20.3.2 zapewnia, aby ujawnianie informacji na temat Konfliktu interesów przed zawarciem umowy z zakresu świadczenia Usług inwestycyjnych lub lokaty strukturyzowanej, stanowiło środek ostateczny,

20.3.3 zatrudnia pracowników odpowiednio wykwalifikowanych do wypełniania swoich obowiązków służbowych oraz zapewnia pracownikom systematyczne szkolenia z zakresu świadczenia Usług inwestycyjnych i zapobiegania odnoszącym się do nich Konfliktom interesów,

20.3.4 w ramach wdrożenia regulacji wewnętrznych stosuje tzw. „chińskie mury" w celu zablokowania dostępu do informacji poufnych - „Chińskie mury" stanowią mechanizm, w wyniku którego informacje poufne otrzymane przez jedną jednostkę organizacyjną podlegają ochronie i przechowywane są odrębnie i niezależnie od innych działań w ramach Banku,

20.3.5 zapewnia system wynagradzania i oceny pracowników Banku pozostający w zgodzie z obowiązkiem działania w najlepiej pojętym interesie klientów.

20.4 Jeżeli przed zawarciem Umowy stwierdzimy istnienie konfliktu interesów, którego nasze rozwiązania organizacyjne nie pozwalają skutecznie wyeliminować albo ograniczyć w sposób zapewniający brak naruszenia Twojego interesu, przekażemy Ci informację o tym konflikcie na trwałym nośniku informacji. Umowa może zostać zawarta dopiero po potwierdzeniu przez Ciebie otrzymania tej informacji oraz wyraźnym potwierdzeniu woli zawarcia Umowy.

20.5 Jeżeli taki konflikt interesów powstanie albo zostanie stwierdzony po zawarciu Umowy, poinformujemy Cię o nim niezwłocznie na trwałym nośniku informacji. Do czasu otrzymania Twojego wyraźnego oświadczenia o kontynuacji albo rozwiązaniu Umowy możemy powstrzymać się od świadczenia usługi, której dotyczy konflikt interesów, w zakresie wymaganym przepisami prawa.

21 Obowiązki Klienta

21.1 Do Państwa obowiązków jako Klientów należy:

21.1.1 Zapoznanie się ze wszystkimi przekazanymi lub udostępnionymi Państwu dokumentami, oraz ich zrozumienie.

21.1.2 Dbanie o aktualność swoich danych osobowych i kontaktowych.

21.1.3 Staranne rozważenie swojej sytuacji finansowej, celów inwestycyjnych oraz tolerancji na ryzyko przed podjęciem każdej decyzji inwestycyjnej.

21.1.4 Przyjęcie do wiadomości, że są Państwo odpowiedzialni za własne rozliczenia podatkowe, w tym za zgłaszanie i opłacanie wszelkich należnych podatków od zysków kapitałowych lub dochodów na rzecz właściwych organów podatkowych.

21.1.5 Należyte zabezpieczenie danych logowania do konta oraz niezwłoczne zgłaszanie wszelkich podejrzeń dotyczących nieautoryzowanej aktywności.

21.2 W celu uzyskania dalszych informacji prosimy odwiedzić naszą stronę internetową: www.unicredit.pl, zapoznać się z sekcją „Pomoc" w aplikacji UniCredit Polska lub skontaktować się z naszym Centrum Wsparcia.

II. Ujawnienie kosztów i opłat ex-ante dla usługi samodzielnego inwestowania

UniCredit S.p.A. Spółka Akcyjna II Oddział w Polsce (UniCredit Polska) zobowiązuje się do przejrzystego ujawniania wszystkich przewidywanych kosztów i opłat za usługi inwestycyjne i instrumenty finansowe („ex-ante"), zgodnie z przepisami MiFID II i PRIIPs. Zapewnia to klientom możliwość podejmowania świadomych decyzji. Wszystkie koszty są przedstawiane w formie zagregowanej z ilustracją ich skumulowanego wpływu na zwroty. Szczegółowe zestawienia są dostępne na życzenie. Niniejsze ujawnienia ex-ante są szacunkami opartymi na założeniach, a rzeczywiste koszty mogą się różnić ze względu na warunki rynkowe, specyfikę transakcji i aktywność handlową. Ujawnienia są dostarczane przez czat, e-mail lub platformy transakcyjne.

Poniższe koszty ex-ante dotyczą usługi samodzielnego inwestowania, obejmującej usługę przyjmowania, przekazywania oraz wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych. Koszty ex-ante dla usługi zarządzania portfelami znajdziesz w Karcie strategii.

22. Tabela szacowanych kosztów i opłat ex-ante

Poniższa tabela zawiera uproszczony przegląd szacowanych kosztów i opłat, które możesz ponieść. Pamiętaj, że te liczby są szacunkami i nie są stałe ani gwarantowane. Rzeczywiste koszty mogą się różnić.

23. Inwestycja w akcje spółki polskiej (GPW)

Rodzaj instrumentu finansowego	akcje notowane na GPW
Wartość początkowa inwestycji	10 000 PLN
Czas trwania inwestycji	12 miesięcy
Rodzaj transakcji	Kupno i sprzedaż z zyskiem 10%

Koszty usług maklerskiej i koszty instrumentu finansowego		
Kategoria kosztów	**Koszt (PLN)**	**Udział %**
Opłata za prowadzenie rachunku	0,00	0,00%
Opłata za deponowanie papierów wartościowych	0,00	0,00%
Prowizje od zleceń kupna i sprzedaży	31,50	0,30%
Suma kosztów i opłat	**31,50**	**0,30%**

w tym świadczenia otrzymywane i przekazywane przez Bank od podmiotów trzecich	0,00	0,00%

Zwrot z inwestycji	Koszt (PLN)	Udział %
Zwrot z inwestycji przed kosztami	1 000,00	10,00%
Suma kosztów i opłat	31,50	0,30%
Wynik po uwzględnieniu kosztów i opłat	**968,50**	**9,70%**

24. Inwestycja w akcje spółki zagranicznej notowanej na giełdzie zagranicznej

Rodziaj intrumentu finasowego	Akcja spółki zagranicznej notowanej na giełdzie zagranicznej
Wartość początkowa inwestycji	15 000 PLN
Czas trwania inwestycji	12 miesięcy
Rodzaj transakcji	Kupno i sprzedaż z zyskiem 10%

Koszty usług maklerskiej i koszty instrumentu finansowego		
Kategoria kosztów	**Koszt (PLN)**	**Udział %**
Opłata za prowadzenie rachunku	0,00	0,00%
Opłata za deponowanie papierów wartościowych	0,00	0,00%
Prowizje od zleceń kupna i sprzedaży	9,45	0,06%
Suma kosztów i opłat	**9,45**	**0,06%**
w tym świadczenia otrzymywane i przekazywane przez Bank od podmiotów trzecich	0,00	0,00%

Zwrot z inwestycji	Koszt (PLN)	Udział %
Zwrot z inwestycji przed kosztami	1 500,00	10,00%
Suma kosztów i opłat	9,45	0,06%
Wynik po uwzględnieniu kosztów i opłat	**1 490,50**	**9,94%**

25. Inwestycja w polski fundusz ETF (akumulacyjny) notowany na GPW

Rodzaj instrumentu finansowego	Polski fundusz ETF (akumulacyjny) notowany na GPW
Wartość początkowa inwestycji	10 000 PLN
Czas trwania inwestycji	12 miesięcy
Rodzaj transakcji	Kupno i sprzedaż z zyskiem 10%

Koszty usług maklerskiej i koszty instrumentu finansowego

Kategoria kosztów	Koszt (PLN)	Udział %
Opłata za prowadzenie rachunku	0,00	0,00%
Opłata za deponowanie papierów wartościowych	0,00	0,00%
Prowizje od zleceń kupna i sprzedaży	31,50	0,30%
Opłata za zarządzanie - założenie 0,50%	50,00	0,50%
Koszty transakcyjne w instrumencie - założenie 0,10%	10,00	0,10%
Suma kosztów i opłat	**91,50**	**0,90%**
w tym świadczenia otrzymywane i przekazywane przez Bank od podmiotów trzecich	0,00	0,00%

Zwrot z inwestycji	Koszt (PLN)	Udział %
Zwrot z inwestycji przed kosztami	1 000,00	10,00%
Suma kosztów i opłat	91,50	0,90%
Wynik po uwzględnieniu kosztów i opłat	**908,50**	**9,10%**

26. Inwestycja w zagraniczny fundusz ETF (dystrybucyjny) z USA

Rodzaj instrumentu finansowego	Zagraniczny fundusz ETF (dystrybucyjny) z USA
Wartość początkowa inwestycji	15 000 PLN
Czas trwania inwestycji	12 miesięcy
Rodzaj transakcji	Kupno i sprzedaż z zyskiem 10%

Koszty usług maklerskiej i koszty instrumentu finansowego		
Kategoria kosztów	**Koszt (PLN)**	**Udział %**
Opłata za prowadzenie rachunku	0,00	0,00%
Opłata za deponowanie papierów wartościowych	0,00	0,00%
Prowizje od zleceń kupna i sprzedaży	9,45	0,06%
Opłata za zarządzanie - założenie 0,25%	37,50	0,25%
Koszty transakcyjne w instrumencie - założenie 0,10%	15,00	0,10%
Suma kosztów i opłat	**61,95**	**0,41%**

Zwrot z inwestycji	Koszt (PLN)	Udział %
Zwrot z inwestycji przed kosztami	1 500,00	10,00%
Suma kosztów i opłat	61,95	0,41%
Wynik po uwzględnieniu kosztów i opłat	**1 438,05**	**9,59%**

27. Inwestycja w exchange-traded commodity (ETC)

Rodzaj instrumentu finansowego	Exchange-traded commodity (ETC)
Wartość początkowa inwestycji	15 000 PLN
Czas trwania inwestycji	12 miesięcy
Rodzaj transakcji	Kupno i sprzedaż z zyskiem 10%

Koszty usług maklerskiej i koszty instrumentu finansowego		
Kategoria kosztów	Koszt (PLN)	Udział %
Opłata za prowadzenie rachunku	0,00	0,00%
Opłata za deponowanie papierów wartościowych	0,00	0,00%
Prowizje od zleceń kupna i sprzedaży	9,45	0,06%
Opłata za zarządzanie - założenie 0,25%	37,50	0,25%
Koszty transakcyjne w instrumencie - założenie 0,10%	15,00	0,10%
Suma kosztów i opłat	61,95	0,41%
w tym świadczenia otrzymywane i przekazywane przez Bank od podmiotów trzecich	0,00	0,00%

Zwrot z inwestycji	Koszt (PLN)	Udział %
Zwrot z inwestycji przed kosztami	1 500,00	10,00%
Suma kosztów i opłat	61,95	0,41%
Wynik po uwzględnieniu kosztów i opłat	1 438,05	9,59%

III. Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

28. Wprowadzenie

28.1. Ramy regulacyjne

28.1.1. Niniejszy dokument zawiera politykę UniCredit S.p.A. Spółka Akcyjna II Oddział w Polsce („**Bank**”) dotyczącą „zasady najlepszego wykonania zlecenia” zgodnie z ramami regulacyjnymi określonymi w Dyrektywie 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych („**MiFID II**”), Rozporządzeniu Delegowanym 2017/565 („**L2R”**) oraz jej wdrożeniu w Polsce.

28.1.2. Przepisy te obejmują postanowienia dotyczące „najlepszego wykonania zlecenia” oraz obowiązek instytucji finansowych do wykonywania zleceń na warunkach najkorzystniejszych dla Klienta. Celem niniejszej polityki jest wdrożenie tych przepisów oraz dostarczenie Klientowi bardziej szczegółowych informacji na temat tej polityki.

28.2. Zasada najlepszego wykonania zlecenia

28.2.1. Dyrektywa MiFID II wymaga od firm inwestycyjnych podjęcia wszelkich uzasadnionych kroków w celu uzyskania możliwie najlepszego wyniku dla swoich Klientów podczas wykonywania zleceń, biorąc pod

uwagę cenę, koszt, szybkość, prawdopodobieństwo wykonania i rozliczenia, wielkość, charakter zlecenia lub wszelkie inne czynniki związane z wykonaniem zlecenia.

28.2.2. Obowiązek ten nazywany jest również obowiązkiem „najlepszego wykonania zlecenia".

28.2.3. Zgodnie z wyżej wymienionymi zasadami najlepszego wykonania, Bank musi podjąć wszelkie wystarczające środki w celu uzyskania możliwie najlepszego wyniku dla swoich Klientów, niezależnie od tego, czy wykonuje zlecenia samodzielnie, czy też przyjmuje i przekazuje zlecenia do podmiotu zewnętrznego. „Najlepsze wykonanie" jest „obowiązkiem staranności" w tym sensie, że możliwie najlepszy wynik nie musi być koniecznie osiągnięty dla każdego pojedynczego zlecenia. Procesy przyjęte przez Bank powinny generalnie prowadzić do osiągania najlepszych wyników wykonania.

28.3. Zasada najlepszej selekcji

28.3.1. Celem dyrektywy MiFID II nie jest wymaganie powielania wysiłków w zakresie najlepszego wykonania, w przypadku gdy Bank świadczący usługę execution-only (wykonywanie zleceń; przyjmowanie i przekazywanie zleceń) lub usługę zarządzania portfelem przekazuje swoje zlecenia do wykonania innej firmie inwestycyjnej.

28.3.2. W takim przypadku Bank może skorzystać z uproszczonego systemu, zwanego „zasadą najlepszej selekcji". System ten pozwala Bankowi polegać na najlepszym wykonaniu zleceń przez te firmy inwestycyjne, pod warunkiem że spełnia on szereg warunków opisanych w dalszej części niniejszej polityki.

28.3.3. W procesie wykonywania zleceń dla swoich Klientów Bank zdecydował się polegać na innych instytucjach finansowych („Kontrahentach"), w związku z czym Bank podlega systemowi „najlepszej selekcji". System ten, jak również jego warunki, są wyjaśnione w niniejszej Polityce.

29. Zakres

29.1. Niniejsza polityka i procedura obejmuje zasady „najlepszego wykonania zlecenia" wdrożone przez Bank, mające zastosowanie do działalności Banku zgodnie z ramami regulacyjnymi MiFID II oraz ich wdrożeniem w Polsce.

30. Definicje

Klient	Każdy klient lub potencjalny klient Banku.
Kontrahent	Instytucja finansowa, taka jak firma inwestycyjna lub bank, do którego składane są zlecenia do wykonania.
Animator Rynku	Osoba, która jest stale obecna na rynkach finansowych w celu zawierania transakcji na własny rachunek oraz która kupuje i sprzedaje instrumenty finansowe, angażując własny kapitał, po ustalonych przez siebie cenach.
MTF (Wielostronna Platforma Obrotu)	System wielostronny, prowadzony przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku, który kojarzy – w ramach systemu i zgodnie z niedyskrecjonalnymi zasadami – interesy wielu stron trzecich w zakresie kupna i sprzedaży instrumentów finansowych w sposób prowadzący do zawarcia umów.
OTF (Zorganizowana Platforma Obrotu)	System wielostronny, inny niż Rynek Regulowany lub MTF, w którym interesy wielu stron trzecich w zakresie kupna i sprzedaży obligacji, strukturyzowanych produktów finansowych, uprawnień do emisji lub instrumentów pochodnych mogą wchodzić w interakcje w sposób prowadzący do zawarcia umów.
Miejsce wykonania	Dowolne miejsce, w którym w trakcie świadczenia usług przez Bank zlecenie dotyczące instrumentu finansowego może zostać wykonane, w tym między innymi Platforma Obrotu, Systematycznie Internalizujący, Animator Rynku lub inny dostawca płynności, lub podmiot pełniący funkcję podobną do funkcji którejkolwiek z wyżej wymienionych stron w państwie nienależącym do EOG (Europejskiego Obszaru Gospodarczego).
Rynek Regulowany	System wielostronny, obsługiwany i/lub zarządzany przez operatora rynku, który kojarzy lub ułatwia kojarzenie interesów wielu stron trzecich w zakresie kupna i

	sprzedaży instrumentów finansowych, zgodnie z jego niedyskrecjonalnymi zasadami, w sposób prowadzący do zawarcia umów dotyczących instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zgodnie z jego zasadami i/lub systemami, i który jest autoryzowany i funkcjonuje w sposób regularny.
Klient Detaliczny	Klient, który nie jest klientem profesjonalnym.
SI (Systematycznie Internalizujący)	Instytucja finansowa, która prowadzi zorganizowany, częsty i systematyczny handel na własny rachunek, w ramach którego wykonuje zlecenia Klientów poza Rynkiem Regulowanym, MTF lub OTF, nie prowadząc wielostronnej platformy obrotu.
Platforma Obrotu	Rynek Regulowany, MTF lub OTF.
Zdarzenia Wyzwalające	Jedno z następujących zdarzeń: Zmiana ram regulacyjnych Skarga dotycząca niniejszej polityki i powiązanych procedur Istotna zmiana w procesach operacyjnych
PZI	Przedsiębiorstwo Zbiorowego Inwestowania

31. Zasada najlepszego wykonania zlecenia: podejście Banku

31.1. Czynniki najlepszego wykonania

31.1.1. Bank podejmie wszelkie wystarczające środki w celu uzyskania możliwie najlepszego wyniku dla swoich Klientów podczas wykonywania zleceń, biorąc pod uwagę:

a. cenę;

b. koszt (w tym wszystkie opłaty i prowizje);

c. czas realizacji transakcji;

d. specyfikę systemów transakcyjnych, do których zlecenie może zostać skierowane;

e. prawdopodobieństwo wykonania i rozliczenia;

f. wielkość;

g. charakter zlecenia;

h. wszelkie inne czynniki związane z wykonaniem zlecenia.

31.2. Względne znaczenie czynników

31.2.1. Bank określi względne znaczenie czynników wymienionych w sekcji 1 na podstawie następujących kryteriów:

a. charakterystyka Klienta: Bank nie rozróżnia kategorii Klientów (klienci detaliczni, klienci profesjonalni i uprawnieni kontrahenci) w kontekście Polityki Najlepszego Wykonania dla transakcji na instrumentach finansowych;

b. charakterystyka zlecenia Klienta (np. wolumen, limity);

c. charakterystyka instrumentów finansowych, które są przedmiotem tego zlecenia (akcje, obligacje, instrumenty uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania);

d. charakterystyka miejsc wykonania, do których zlecenie może zostać skierowane.

31.2.2. Jako ogólną zasadę Bank uznaje cenę całkowitą za najważniejsze kryterium osiągnięcia możliwie najlepszego wyniku dla Klienta. Cena całkowita stanowi cenę instrumentu finansowego oraz koszty wykonania, które obejmują wszystkie wydatki poniesione przez Klienta bezpośrednio związane z wykonaniem zlecenia, w tym:

a. koszty specyficzne dla miejsca wykonania;

b. opłaty za rozliczenie i rozrachunek;

c. wszelkie inne koszty płacone stronom trzecim zaangażowanym w wykonanie zlecenia.

31.2.3. Należy również pamiętać, że w odniesieniu do kryteriów wykonania zlecenia:

a. wolumen zlecenia będzie brany pod uwagę tylko w przypadku zleceń, które mogą zdestabilizować rynek;

b. kurs walutowy nie będzie brany pod uwagę jako kryterium zapewnienia optymalnego wykonania.

31.3. Kategorie instrumentów finansowych i miejsca wykonania

31.3.1. Bank oferuje ograniczony zakres instrumentów finansowych, objętych zakresem MiFID II, a mianowicie akcje, obligacje oraz jednostki/udziały w Przedsiębiorstwach Zbiorowego Inwestowania (PZI).

31.3.2. W zależności od polityki najlepszego wykonania Kontrahentów oraz zgodnie z ich obowiązkiem najlepszego wykonania, zlecenia mogą być wykonywane w następujących miejscach wykonania:

c. Rynek Regulowany;

d. Wielostronna Platforma Obrotu (MTF);

e. Zorganizowana Platforma Obrotu (OTF);

f. Systematycznie Internalizujący (SI);

g. Animator Rynku lub inny dostawca płynności; lub

h. podmiot pełniący podobne funkcje w państwie trzecim.

31.4. Zlecenia i transakcje Klienta są wykonywane zgodnie z prawem, przepisami i praktykami obowiązującymi w miejscu wykonania.

31.5. Czas trwania i ważność zleceń składanych przez Klienta są określane przez prawo, przepisy i/lub praktyki obowiązujące na rynku. Klient może jednak skrócić ten czas trwania poprzez złożenie szczegółowych instrukcji podczas składania zleceń.

31.6. Bank zastrzega sobie prawo do wykonywania zleceń poza Platformą Obrotu, jeśli jest to uzasadnione kryteriami najlepszego wykonania. Może to mieć różne konsekwencje, takie jak ryzyko kontrahenta związane z wykonaniem poza systemem obrotu. Ryzyko kontrahenta może w tym przypadku wynikać z faktu, że zlecenie nie jest realizowane za pośrednictwem kontrahenta centralnego. Klient wyraźnie wyraża na to zgodę.

31.7. Podczas wykonywania zleceń lub podejmowania decyzji o zawarciu transakcji na produktach pozagiełdowych, w tym produktach „szytych na miarę", Bank weryfikuje rzetelność ceny oferowanej Klientowi, gromadząc dane rynkowe wykorzystywane do oszacowania ceny produktu oraz, w miarę możliwości, porównując ją z podobnymi lub porównywalnymi produktami.

31.8. Bank nie będzie otrzymywać żadnego wynagrodzenia, rabatu ani korzyści niepieniężnych za kierowanie zleceń na określoną platformę obrotu lub wykonania, co naruszałoby wymogi dotyczące konfliktu interesów lub inne zachęty wynikające z dyrektywy MiFID II.

32. Zlecenia wykonywane przez Bank

32.1. Bank realizuje transakcje na różne sposoby, w tym poprzez elektroniczne arkusze zleceń, dostawców usług detalicznych, transakcje agencyjne, telefoniczne i elektroniczne systemy algorytmiczne oraz, w stosownych przypadkach, korzysta z Kontrahentów w celu osiągnięcia najlepszego wykonania dla klientów, przy czym czynniki najlepszego wykonania wymienione powyżej mają zastosowanie do wszystkich transakcji wykonywanych przez Bank.

32.2. Bank będzie prowadził ewidencję wszystkich wyżej wymienionych transakcji. Te, które nie należą do powyższych kategorii, mogą mieć ograniczoną płynność lub miejsca obrotu. Bank przyjmie, że najlepsze wykonanie zostało osiągnięte w odniesieniu do wszelkich informacji dostarczonych przez Kontrahenta przy każdej transakcji.

32.3. Bank korzysta ze swojego prawa do uznaniowego określenia miejsca wykonania dla realizowanej przez siebie transakcji, które może obejmować giełdę, MTF, OTF lub brokera.

33. Zasada najlepszej selekcji

33.1. W procesie wykonywania niektórych zleceń dla swoich Klientów, Bank może podjąć decyzję o przekazaniu zleceń do wykonania Kontrahentowi. Oznacza to, że Bank nie wybiera miejsca wykonania zlecenia. Działając w ten sposób, Bank podlega systemowi „najlepszej selekcji".

33.2. Zawarcie umowy między Bankiem a Kontrahentami nie powinno w żadnym momencie uniemożliwiać Bankowi wypełniania jego obowiązków w zakresie najlepszego wykonania wobec swoich Klientów. W tym celu Bank dołoży starań, aby wybrać jednego lub więcej Kontrahentów, którzy z największym prawdopodobieństwem zaoferują swoim Klientom możliwie najlepszy wynik. Bank upewni się, że polityka najlepszego wykonania tych Kontrahentów jest spójna z polityką Banku.

21.3 Bank może wybrać jednego Kontrahenta, jeśli ten Kontrahent może konsekwentnie dostarczać możliwie najlepszy wynik; oznacza to, że Bank musi mieć uzasadnione oczekiwanie, że Kontrahent dostarczy wyniki co najmniej tak dobre, jak wyniki, których Bank może racjonalnie oczekiwać od innych Kontrahentów.

33.3. W szczególności, Bank będzie oceniał i współpracował wyłącznie z Kontrahentem, który:

33.3.1. sam jest podmiotem podlegającym ramom regulacyjnym MiFID II lub jest co najmniej firmą podlegającą obowiązkowi najlepszego wykonania;

33.3.2. zobowiązuje się umownie do stosowania wspomnianego traktowania do zleceń przekazywanych przez Bank w imieniu jego Klientów;

33.3.3. przyznał Bankowi status Klienta Profesjonalnego zgodnie z MiFID II;

33.3.4. posiada mechanizmy realizacji zleceń, a także Politykę Najlepszego Wykonania, które umożliwiają Bankowi wypełnianie jego obowiązków przy składaniu zleceń lub przekazywaniu zleceń do tego Podmiotu w celu ich wykonania;

33.3.5. jest w stanie wykazać wysoki poziom jakości wykonania zleceń, które Bank zamierza mu powierzyć;

33.3.6. został zatwierdzony i jest regularnie oceniany przez Bank, zgodnie z ładem korporacyjnym opisanym w niniejszej Polityce (patrz poniżej).

34. Ład korporacyjny

34.1. Bank ustanowił Proces Zatwierdzania i Przeglądu Produktów („PARP") w swojej Polityce Ładu Produktowego dla produktów, usług i kontrahentów. Powołano Komitet PARP (zwany dalej: „Komitetem"), który zajmuje się istotnymi kwestiami w ramach tego procesu oraz je monitoruje.

34.2. W celu wdrożenia i monitorowania niniejszej Polityki, Komitet będzie rozpatrywał kwestię najlepszego wykonania raz w roku.

34.3. Komitet będzie odpowiedzialny za:

34.3.1. Wybór Kontrahentów: Komitet będzie decydował o akceptacji Kontrahentów, którym Bank może przekazywać swoje zlecenia do wykonania (w kontekście usługi execution-only lub zarządzania portfelem). W decyzji uwzględnione zostaną kryteria opisane powyżej w punkcie 5.

34.3.2. Komitet może również decydować o zakończeniu, przedłużeniu lub ograniczeniu relacji z Kontrahentami.

34.3.3. Ocena Kontrahentów: Komitet jest częścią procesu eskalacji w ocenie Kontrahentów, zgodnie z opisem w niniejszej Polityce (patrz poniżej).

34.3.4. Ocena i zatwierdzenie Polityki Najlepszego Wykonania: Komitet jest odpowiedzialny za ocenę i zatwierdzenie polityki najlepszego wykonania, zgodnie z opisem w niniejszej Polityce (patrz poniżej), chociaż ostateczna odpowiedzialność za politykę spoczywa na Zarządzie.

34.4. Decyzje w powyższych sprawach będą podejmowane większością głosów. Bank będzie odpowiednio dokumentował spotkania i decyzje Komitetu w celu zachowania ścieżki audytu.

35. Obsługa zleceń

35.1. Bank będzie wykonywał zlecenia Klientów w sposób szybki, sprawiedliwy i skuteczny w stosunku do podobnych zleceń innych Klientów. Bank będzie przetwarzał w kolejności wpływu porównywalne zlecenia Klientów, które są mu przekazywane w ten sam sposób, chyba że:

35.1.1. charakter zlecenia lub warunki panujące w danym miejscu wykonania na to nie pozwalają lub zmieniają kolejność priorytetów;

35.1.2. interesy Klienta wymagają inaczej.

35.2. W przypadku, gdy Bank konsoliduje zlecenia w imieniu swoich Klientów, będzie zawsze działał w interesie swoich Klientów i zgodnie z kryteriami najlepszego wykonania.

35.3. W szczególności będzie traktował każdego Klienta sprawiedliwie, tak aby:

35.3.1. warunki zakupu były identyczne (cena itp.);

35.3.2. w przypadku „nadsubskrypcji" pierwotna proporcja zakupu każdego Klienta w ostatecznie wykonanej ilości była w miarę możliwości zachowana.

36. Monitorowanie

36.1. Bank podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia zgodności z niniejszą Polityką. Ponadto zwraca się uwagę zarówno na organizację na poziomie Banku, jak i na ocenę Kontrahentów.

37. Ład korporacyjny

37.1. Nadzór nad zgodnością z Polityką jest sprawowany na różnych poziomach:

37.1.1. 1-sza i 2-ga linia obrony

a. W odniesieniu do najlepszego wykonania, pierwsza linia obrony jest sprawowana przez osoby odpowiedzialne za wykonywanie zleceń. Funkcja ta zapewnia, że odpowiednie instytucje są zaangażowane w wykonywanie zleceń, zgodnie z instrumentami, których dotyczą zlecenia.

b. Druga linia obrony jest obowiązkiem Działu Compliance. Dział ten nadzoruje zgodność z niniejszą Polityką i uwzględnia niezbędne zasoby i czas w swoim planie monitorowania.

37.1.2. Proces eskalacji

37.2. Jeżeli z kontroli przeprowadzanych przez Back Office ds. Papierów Wartościowych i Skarbu wynikną istotne ustalenia, zostaną one przekazane do Działu Compliance, który uwzględni te elementy w swojej kontroli drugiej linii.

37.3. Dział Compliance będzie raportował swoje ustalenia do Komitetu.

37.4. Komitet podejmie odpowiednie działania w celu dokonania wszelkich niezbędnych korekt.

37.4.1. Wpływ na niniejszą Politykę

a. Niniejsza Polityka może zostać dostosowana w celu zapewnienia zgodności ze środkami określonymi przez Komitet, w następstwie wniosków z przeprowadzonych kontroli.

38. Ocena Kontrahentów

38.1. Kontrahenci będą oceniani regularnie, co najmniej raz w roku. W tej ocenie brane będą pod uwagę elementy wymienione poniżej.

38.2. Umowa

Relacje między Bankiem a Kontrahentami będą określone umownie. W razie potrzeby do umów zostaną wprowadzone niezbędne zmiany, aby umożliwić Bankowi dalsze wypełnianie obowiązków w zakresie najlepszego wykonania.

21.4 Kategoryzacja jako Klient Profesjonalny

Bank będzie corocznie prosił Kontrahentów o potwierdzenie, że nadal jest zaklasyfikowany jako Klient Profesjonalny w rozumieniu MiFID II. W przeciwnym razie strony powinny zdecydować o konsekwencjach i środkach, jakie należy

podjąć, aby zapewnić, że Bank może nadal wypełniać swoje obowiązki przy składaniu zleceń u tych Kontrahentów i przekazywaniu ich do wykonania.

21.5 Polityka i mechanizmy

Bank będzie corocznie prosił i dokonywał przeglądu polityki najlepszego wykonania Kontrahentów, aby upewnić się, że może nadal wypełniać swoje obowiązki przy składaniu zleceń lub przekazywaniu zleceń do takich Kontrahentów w celu ich wykonania. Preferowane jest, aby Kontrahenci informowali Bank o wszelkich zmianach w swoich politykach.

21.6 Jakość wykonania

21.6.1 Bank będzie prosił Kontrahentów o dostarczenie mu co najmniej raz w roku raportu na temat jakości wykonania, a co za tym idzie, na temat kontroli przeprowadzanych przez tych Kontrahentów w zakresie najlepszego wykonania.

21.6.2 Kontrole te muszą być wysokiej jakości i reprezentatywne dla wolumenu zleceń, rodzajów instrumentów finansowych i danych miejsc wykonania.

21.6.3 Bank będzie krytycznie analizował te raporty, aby upewnić się, że może nadal wypełniać swoje obowiązki przy składaniu zleceń lub przekazywaniu zleceń do takich Kontrahentów w celu ich wykonania. Jeżeli Bank uzna to za konieczne, przeprowadzi również kontrole poszczególnych transakcji.

39. Przegląd

39.1. Coroczny przegląd

39.1.1. Bank będzie dokonywał corocznego przeglądu niniejszej Polityki. Zbada, czy można poprawić najlepsze praktyki, w tym poprzez:

a. zastąpienie lub włączenie dodatkowego Kontrahenta (po ocenie wykorzystywanych Kontrahentów, jak opisano powyżej);

b. ponowną ocenę względnego znaczenia czynników najlepszego wykonania;

c. zmianę innych aspektów niniejszej Polityki lub procedur operacyjnych.

39.1.2. W stosownych przypadkach Bank dokona zmian w niniejszej Polityce, aby zapewnić, że może nadal wypełniać swoje obowiązki przy składaniu zleceń lub przekazywaniu zleceń do takich Kontrahentów w celu ich wykonania.

39.2. Istotna zmiana

Przegląd ten jest również przeprowadzany za każdym razem, gdy wystąpi Zdarzenie Wyzwalające, które wpływa na zdolność Banku do dalszego osiągania możliwie najlepszego wyniku dla swoich Klientów (np. istotna zmiana w ofercie produktowej Banku).

39.3. Wpływ istotnej zmiany

39.3.1. Bank oceni również, czy nastąpiła istotna zmiana i rozważy zmianę platform wykonania lub Kontrahentów, z których korzysta w celu wypełnienia swoich obowiązków w zakresie najlepszego wykonania.

39.3.2. Istotna zmiana to znaczące zdarzenie, które może wpłynąć na parametry najlepszego wykonania, takie jak koszt, cena, szybkość, podatność na wykonanie i rozliczenie, wielkość, charakter lub jakikolwiek inny element istotny dla wykonania zlecenia.

39.3.3. W następstwie wniosków z przeprowadzonych kontroli, niniejsza Polityka może być również dostosowana w celu zapewnienia zgodności ze środkami określonymi przez Komitet.

40. Informacje i raporty

40.1. Publikacja polityki

Bank opublikuje niniejszą Politykę na swojej stronie internetowej www.unicredit.pl.

40.2. Klienci Detaliczni - podsumowanie polityki

Gdy Bank wykonuje zlecenia dla Klientów Detalicznych, dostarcza tym Klientom podsumowanie swojej polityki w tym zakresie, koncentrując się na ich całkowitym koszcie.

40.3. Podsumowanie to jest dostępne na stronie internetowej Banku www.unicredit.pl.

41. Wniosek o informacje

41.1. Jeżeli Klient składa uzasadnione wnioski do Banku o informacje na temat niniejszej Polityki, poczynionych przez niego ustaleń lub procesu przeglądu, Bank odpowie w sposób jasny i w rozsądnym terminie.

41.2. Na uzasadniony wniosek Klienta, Bank przekaże mu informacje na temat Kontrahentów, u których składane są zlecenia lub którym Bank przekazuje zlecenia do wykonania.

41.3. Klienci mogą kontaktować się z Bankiem w sposób opisany na stronie internetowej Banku https://unicredit.pl/kontakt.

42. Raporty

42.1. Bank sporządza corocznie dwa raporty dotyczące najlepszego wykonania:

42.1.1. ranking pięciu największych firm inwestycyjnych pod względem wolumenu obrotu, którym przekazał lub u których złożył zlecenia Klientów do wykonania w poprzednim roku.

42.1.2. Informacje podsumowujące dotyczące jakości osiągniętego wykonania.

42.2. Raporty te są publikowane na stronie internetowej Banku: www.unicredit.pl i są dostępne do wglądu przez dwa lata.

42.3. Organizacja sporządzania raportów przez Bank będzie przedmiotem procedury operacyjnej. Za treść i publikację raportów odpowiedzialny jest Komitet (patrz wyżej).

IV. Ujawnienia dotyczące zrównoważonego rozwoju w sektorze usług finansowych oraz taksonomii dla usługi zarządzania portfelami instrumentów finansowych

43. Oświadczenie dotyczące ryzyk dla zrównoważonego rozwoju (art. 6 Rozporządzenia SFDR 2019/2088)

43.1. **Brak uwzględniania ryzyk dla zrównoważonego rozwoju:** Bank informuje, że nie uwzględnia ryzyk dla zrównoważonego rozwoju w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych. Ryzyko dla zrównoważonego rozwoju oznacza sytuację lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z zarządzaniem, które - jeżeli wystąpią - mogłyby mieć, rzeczywisty lub potencjalny, istotny negatywny wpływ na wartość inwestycji.

43.2. **Przyczyny decyzji o braku uwzględniania ryzyk dla zrównoważonego rozwoju**: Decyzja o nieuwzględnianiu wspomnianych ryzyk wynika z przyjętej przez Bank polityki inwestycyjnej w ramach świadczenia usługi zarządzania portfelami instrumentów finansowych, która koncentruje się na tradycyjnych wskaźnikach finansowych, analizie fundamentalnej oraz płynności instrumentów finansowych. W ocenie Banku, przy obecnym modelu usługi zarządzania, włączenie specyficznych kryteriów zrównoważonego rozwoju nie jest niezbędne dla osiągnięcia celów inwestycyjnych określonych w Karcie Strategii.

43.3. **Ocena wpływu na zwrot z inwestycji**: Bank ocenia, że brak uwzględniania ryzyk zrównoważonego rozwoju w procesie inwestycyjnym nie ma bezpośredniego, negatywnego wpływu na długoterminowe wyniki finansowe portfela w porównaniu do strategii o podobnym profilu ryzyka. Inwestor powinien mieć jednak świadomość, że wystąpienie zdarzeń z obszaru ESG (np. zmiany klimatyczne, kontrowersje społeczne) może wpłynąć na wycenę poszczególnych aktywów w portfelu.

44. Oświadczenie dotyczące niekorzystnych skutków dla zrównoważonego rozwoju (art. 7 Rozporządzenia SFDR 2019/2088)

44.1. **Brak uwzględniania głównych niekorzystnych skutków**: Bank oświadcza, że w ramach usługi zarządzania portfelami nie bierze pod uwagę głównych niekorzystnych skutków (PAI) decyzji inwestycyjnych dla czynników zrównoważonego rozwoju.

44.2. Przyczyny decyzji o braku uwzględniania głównych niekorzystnych skutków:

44.2.1. Charakterystyka danych: Dostępność, spójność, jednolitość i jakość danych niefinansowych (ESG) raportowanych przez emitentów instrumentów finansowych są ograniczone, co uniemożliwia lub znacznie utrudnia rzetelną i precyzyjną ocenę oraz monitorowanie wszystkich wskaźników niekorzystnych skutków zgodnie z wymogami technicznymi SFDR.

44.2.2. Polityka inwestycyjna: Proces inwestycyjny Banku opiera się na analizie finansowej i dążeniu do osiągnięcia celów inwestycyjnych określonych w Karcie Strategii, bez wprowadzania dodatkowych ograniczeń i/lub filtrów negatywnych wynikających z automatycznego monitorowania wskaźników PAI.

44.2.3. Zasada proporcjonalności: W ocenie Banku, wdrożenie pełnego monitorowania niekorzystnych skutków wiązałoby się z nieproporcjonalnymi kosztami operacyjnymi i technologicznymi w stosunku do oczekiwanych korzyści dla klientów korzystających z usługi zarządzania portfelami.

44.2.4. Monitoring: Bank monitoruje zmiany rynkowe oraz legislacyjne w zakresie raportowania danych ESG oraz planuje dokonać ponownej oceny możliwości uwzględniania głównych niekorzystnych skutków w procesie inwestycyjnym w przypadku istotnej poprawy jakości i dostępności danych oraz standaryzacji metodologii ich obliczania.

45. Oświadczenie dotyczące taksonomii UE (art. 7 Rozporządzenia o taksonomii 2020/852)

Inwestycje w ramach tego produktu finansowego nie uwzględniają unijnych kryteriów dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej.

UniCredit

Załącznik nr 1 do Broszury informacyjnej MiFID

Informacja na temat warunków udostępniania klientom usług w ramach sprzedaży krzyżowej

1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (dalej: „Ustawa") przekazujemy informację o występujących przypadkach sprzedaży krzyżowej.

1.1. Przez sprzedaż krzyżową rozumie się sprzedaż łączoną lub sprzedaż wiązaną.

1.2. **Sprzedaż łączona** dotyczy sytuacji, gdy usługa maklerska ma być świadczona w ramach jednej umowy łącznie z inną usługą lub zawarcie jednej umowy o świadczenie usług jest zależne od zawarcia drugiej umowy o świadczenie usług. W obu przypadkach Klient ma możliwość zawarcia odrębnej umowy dotyczącej każdej z tych usług.

1.3. Natomiast drugi rodzaj sprzedaży krzyżowej, to jest **sprzedaż wiązana**, dotyczy sytuacji, gdy usługa maklerska ma być świadczona w ramach jednej umowy łącznie z inną usługą lub zawarcie jednej umowy jest zależne od zawarcia drugiej umowy i Klient nie ma możliwości zawarcia odrębnej umowy na poszczególne usługi. Oznacza to, że co najmniej jedna z tych usług nie może być świadczona przez firmę inwestycyjną na podstawie odrębnej umowy.

1.4. W informacji tej, obok wyjaśnionych powyżej pojęć sprzedaży krzyżowej, sprzedaży wiązanej oraz sprzedaży łączonej, używać będziemy następujących pojęć:

1.4.1. **Bank** – UniCredit S.p.A. Spółka Akcyjna II Oddział w Polsce.

1.4.2. **Klient** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będąca stroną umowy o świadczenie usługi maklerskiej lub zamierzająca taką umowę zawrzeć.

1.4.3. **Regulamin maklerski** – Regulamin świadczenia usług maklerskich (samodzielne inwestowanie).

1.4.4. **Regulamin zarządzania portfelem** – Regulamin świadczenia usług maklerskich (zarządzanie portfelami).

1.4.5. **Umowa maklerska** - Umowa o świadczenie usług maklerskich (samodzielne inwestowanie).

1.4.6. **Umowa o zarządzanie portfelami** - Umowa o świadczenie usług maklerskich (zarządzanie portfelami).

2. Wykaz usług, przy świadczeniu których realizowana jest sprzedaż krzyżowa

2.1. Sprzedaż krzyżowa (wiązana) dotyczy następujących usług świadczonych przez Bank w oparciu o Umowę maklerską:

2.1.1. przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,

2.1.2. wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek osoby zlecającej,

2.1.3. prowadzenia rachunku inwestycyjnego (przechowywanie i rejestrowanie instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych),

2.1.4. usługi wymiany walutowej związanej z rozliczaniem transakcji na instrumentach finansowych,

2.1.5. prowadzenia rachunku bieżącego (rachunku bankowego),

które łącznie są zwane są także „**usługami maklerskimi bazowymi**",

2.1.6. udostępniania danych rynkowych.

2.2. Sprzedaż krzyżowa (wiązana) dotyczy następujących usług świadczonych przez Bank w oparciu o Umowę o zarządzanie portfelami:

2.2.1. zarządzania portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych,

2.2.2. usług maklerskich bazowych,

2.2.3. prowadzenia rachunku bieżącego (rachunku bankowego).

2.3. Wykaz rodzajów ryzyka oraz kosztów, jakie wiązać się mogą ze świadczeniem usług w ramach sprzedaży krzyżowej został zawarty w punktach 4 i 5 poniżej.

2.4. Pełna lista rodzajów ryzyk związanych z każdą z usług maklerskich jest opisana w Broszurze MIFID.

2.5. Koszt usług świadczonych w ramach sprzedaży krzyżowej stanowi sumę opłat i prowizji pobieranych przez Bank w związku z łącznym świadczeniem usług w ramach pakietów określonych we właściwych tabelach opłat i prowizji. Przed zawarciem umowy w warunkach sprzedaży krzyżowej, Bank przekaże Klientowi oszacowanie kosztów i opłat związanych ze świadczeniem przez Bank usług maklerskich.

2.6. Okoliczność świadczenia przez Bank usług w ramach pakietów nie powoduje nałożenia na Klienta kosztów lub opłat (w tym kar umownych) związanych z zaprzestaniem korzystania ze świadczenia jednej z usług wchodzących w skład sprzedaży krzyżowej.

3. Wykaz zestawów usług świadczonych w ramach sprzedaży krzyżowej

3.1. Usługi maklerskie bazowe, usługa dostępu do informacji rynkowych wraz z rachunkiem bieżącym

Zgodnie z Umową maklerską, warunkiem świadczenia usług maklerskich bazowych i usługi dostępu do informacji rynkowych jest zawarcie przez klienta umowy rachunku bieżącego w Banku. Usługi te są przedstawiane jako **sprzedaż wiązana** – nie jest możliwe zawarcie umowy o świadczenie usług maklerskich bez posiadania rachunku bieżącego, natomiast rachunek bieżący można zawrzeć bez usług maklerskich bazowych i usługi dostępu do informacji rynkowych.

3.2. Usługi maklerskie bazowe oraz usługa udostępniania danych rynkowych w ramach jednej umowy.

Usługa przyjmowania i przekazywania zleceń, usługa wykonywania zleceń, usługa prowadzenia rachunku inwestycyjnego, usługa wymiany walutowej związana z rozliczaniem transakcji oraz udostępnianie danych rynkowych są świadczone łącznie na podstawie jednej umowy, jako **sprzedaż wiązana** – nie jest możliwe zawarcie umowy w odniesieniu tylko do niektórych z tych usług.

3.3. Zarządzanie portfelem wraz z rachunkiem bieżącym

Warunkiem zawarcia umowy o zarządzanie portfelem instrumentów finansowych jest posiadanie przez klienta rachunku bieżącego w Banku. Jest to **sprzedaż wiązana -** nie jest możliwe zawarcie umowy o świadczenie usługi zarządzania portfelem bez posiadania rachunku bieżącego, natomiast rachunek bieżący można zawrzeć bez usługi zarządzania portfelem.

3.4. Zarządzanie portfelem wraz z usługami maklerskimi bazowymi

Umowa o zarządzanie portfelem obejmuje usługę zarządzania portfelem oraz także usługi maklerskie bazowe: przyjmowanie i przekazywanie zleceń, wykonywanie zleceń, prowadzenie rachunku inwestycyjnego oraz wymiany walutowej świadczonej w związku z tymi usługami. Jest to **sprzedaż wiązana** – klient nie ma możliwości zawarcia umowy zarządzania portfelem tylko w odniesieniu do usługi zarządzania portfelem lub niektórych innych usług maklerskich bazowych. Usługi maklerskie bazowe mogą być zawarte bez usługi zarządzania portfelem w oparciu o odrębną umowę maklerską.

4. Ryzyko związane ze sprzedażą krzyżową

4.1. Sprzedaż krzyżowa generuje pewne ogólne ryzyka, a ponadto ryzyko związane sprzedażą krzyżową stanowi sumę ryzyk wynikających z poszczególnych usług objętych pakietem.

4.2. W szczególności należy zwrócić uwagę na następujące ryzyka wynikające z połączenia usług opisanego w punkcie II powyżej:

4.2.1. Ryzyko związane z powiązaniem rachunku bieżącego z usługami maklerskimi

Świadczenie usługi zarządzania portfelem oraz usług maklerskich bazowych jest uzależnione od posiadania przez klienta rachunku bieżącego w Banku. Oznacza to, że wszelkie zdarzenia dotyczące rachunku bieżącego, w tym jego zablokowanie lub zamknięcie, mogą wpłynąć na możliwość dalszego korzystania z usług maklerskich, mimo że ryzyka te dotyczą odrębnych obszarów działalności Banku.

4.2.2. Ryzyko koncentracji operacyjnej usług maklerskich świadczonych na podstawie jednej umowy

Usługi maklerskie bazowe i usługa udostępniania danych rynkowych są świadczone łącznie, na podstawie jednej Umowy maklerskiej, bez możliwości ich rozdzielenia.

Usługi maklerskie bazowe oraz usługa zarządzania portfelem są świadczone łącznie, na podstawie jednej umowy o zarządzanie portfelem, bez możliwości ich rozdzielenia.

W konsekwencji nieprawidłowość lub przerwa w funkcjonowaniu jednej z tych usług (np. w prowadzeniu rachunku inwestycyjnego) może ograniczyć lub uniemożliwić realizację pozostałych usług objętych tą samą umową.

4.2.3. Ryzyko walutowe związane z usługą wymiany walutowej

Umowa maklerska oraz Umowa o zarządzanie portfelami obejmuje usługę wymiany walutowej. Klient jest narażony na ryzyko kursowe wynikające z tych transakcji jako integralny element usługi wymiany walutowej bez możliwości jego wyodrębnienia jako usługi opcjonalnej.

4.2.4. Ryzyko związane z modelem wykonywania zleceń za pośrednictwem brokera realizującego transakcje oraz przechowywaniem instrumentów finansowych na rachunku typu omnibus

Zarówno usługi maklerskie bazowe, jak i usługa zarządzania portfelem są wykonywane lub rozliczane z udziałem brokera realizującego transakcje, w tym podmiotów mogących działać poza terytorium Polski, przy czym instrumenty finansowe klientów będą przechowywane na rachunku typu omnibus prowadzonym przez ten podmiot na rzecz Banku. W przypadku jednoczesnego korzystania z tych usług klient jest narażony na powiązaną ekspozycję na tę samą infrastrukturę pośrednika w więcej niż jednym produkcie, co stanowi ryzyko dodatkowe względem sytuacji, w której usługi te byłyby świadczone przy wykorzystaniu odrębnych, niepowiązanych infrastruktur.

4.2.5. Ryzyko związane z instrumentami finansowymi nabywanymi lub zbywanymi w ramach usług maklerskich bazowych lub zarządzania portfelem, w tym ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków pieniężnych.

4.2.6. Szczegółowy opis ryzyka związanego z instrumentami finansowymi zawarty jest w Broszurze MiFID.

4.3. Pełny opis ryzyk związanych z poszczególnymi instrumentami finansowymi oraz usługami inwestycyjnymi zawarty jest w Broszurze MiFID.

5. Koszty i opłaty związane ze sprzedażą krzyżową

5.1. Koszt usług świadczonych w ramach sprzedaży krzyżowej stanowi sumę opłat i prowizji pobieranych przez Bank w związku z łącznym świadczeniem usług określonych w punkcie II.

5.2. Świadczenie usług w ramach pakietów opisanych w punkcie II nie powoduje nałożenia na klienta dodatkowych kosztów lub opłat (w tym kar umownych) związanych z zaprzestaniem korzystania z jednej z usług wchodzących w skład sprzedaży krzyżowej, poza sytuacjami wskazanymi wprost w umowie.

Usługa	Koszt świadczenia odrębnego	Koszt w ramach pakietu
Prowadzenie rachunku bieżącego	0 PLN	0 PLN
Przyjmowanie/przekazywanie zleceń	0 PLN	0 PLN
Wykonywanie zleceń	Prowizja za transakcję na papierach wartościowych notowanych na GPW: 15 punktów bazowych (0,15%) wartości transakcji, nie mniej niż 4 PLN; Prowizja za transakcję na papierach wartościowych notowanych na giełdach zagranicznych: 3 punkty bazowe (0,03%) wartości transakcji, nie mniej niż 1 EUR/ USD/CHF/GBP	Prowizja za transakcję na papierach wartościowych notowanych na GPW: 15 punktów bazowych (0,15%) wartości transakcji, nie mniej niż 4 PLN; Prowizja za transakcję na papierach wartościowych notowanych na giełdach zagranicznych: 3 punkty bazowe (0,03%) wartości transakcji, nie mniej niż 1 EUR/ USD/CHF/GBP
Prowadzenie rachunku inwestycyjnego	0 PLN	0 PLN

Zarządzanie portfelem	Portfele PLN, EUR i USD: Roczna opłata stała za zarządzanie: od 0.35% do 0,90% (w zależności od profilu inwestycyjnego); Prowizja za transakcję w portfelach PLN na papierach wartościowych notowanych na GPW: 15 punktów bazowych (0,15%) wartości transakcji;	Portfele PLN, EUR i USD: Roczna opłata stała za zarządzanie: od 0.35% do 0,90% (w zależności od profilu inwestycyjnego); Prowizja za transakcję w portfelach PLN na papierach wartościowych notowanych na GPW: 15 punktów bazowych (0,15%) wartości transakcji;
Usługa wymiany walutowej	Standardowa marża w na transakcjach walutowych wynosi 0,5%. Bank nie nalicza marży dla następujących par walutowych: EUR/PLN, CZK/PLN, DKK/PLN, HUF/PLN, SEK/PLN, RON/PLN, EUR/CZK, EUR/DKK, EUR/HUF, EUR/SEK, EUR/RON. Stosowanie kursu międzybankowego.	Standardowa marża w na transakcjach walutowych wynosi 0,5%. Bank nie nalicza marży dla następujących par walutowych: EUR/PLN, CZK/PLN, DKK/PLN, HUF/PLN, SEK/PLN, RON/PLN, EUR/CZK, EUR/DKK, EUR/HUF, EUR/SEK, EUR/RON. Stosowanie kursu międzybankowego.

6. Prawo wyboru klienta

6.1. W przypadku usług wskazanych w punkcie 3.1 oraz 3.3, klient ma możliwość zawarcia z Bankiem odrębnej umowy rachunku bieżącego bez zawierania Umowy maklerskiej lub Umowy o zarządzanie portfelami.

6.2. W pozostałych przypadkach opisanych w punkcie 3.2 oraz 3.4, świadczenie usług następuje wyłącznie w formule sprzedaży wiązanej – klient nie ma możliwości zawarcia umowy w odniesieniu tylko do wybranych usług.

6.3. Z zastrzeżeniem przypadków opisanych powyżej, Bank nie podejmuje działań wyłączających, utrudniających lub narzucających klientowi określony wybór w zakresie usług, które mogą być świadczone na podstawie umowy odrębnej.